

Nawae Najam kêtôm MARKA KETO

Nawae Najam kêtôm Marka Keto kêtû “Jesu Kilisi, Anôtônê Latu, nê Nawae Najam,” tec enj gêwa Jesu sa gebe ñac têkwa saki gégôm kôm ñadôbgeñ ma amboac ñatau enj. Gégôm gêñ amboac ñatau enj nec, kêtû awê kêpi biñ enj kédôñ-kédôñ nan, ma kêpi nê ñaclai, tanj kêtinñ ñalau sec ña awageñ ma kêsuc launêñ sec ôkwi nan. Jesu kêsam tau gebe Ñamalacnê Latu enj gêwinñ, tanj gêmênñ gebe êkênñ tau gebe êñgamboac lau su anja sec ñañaclai.

Marka keto Jesunê minj gêc awê solop, keto kêtû wakac. Enj kêwaka kôm Jesu gégôm nan sa kélêlêc biñ enj kêsôm to kédôñ lauña nan. Gêjac m Nawae Najam tau keto biñ dambêgeñ kêpi ñackêsagu Joan ma kêpi Jesu gêlinñ sanju to Sadañ kêlêtôm enj nanña ma gacgteñ gelom Jesu gégôm gêmacc ñajam kêsma ma gêjam mêtê lau ñasakinñ tau. Malôgeñ acgom, go lau, tê tédaguc Jesu nê, nêñ kauc kêsma-kêsma kêpi enj ma ênê soño-soño sêkênñ kisa enj ñandanñ kêsma. Marka gêjac Jesunê woke ñamuña, tanj sêjac enj kêpi ka ma enj gêdi sa anja ñacmatênênñ ñaminñ gêc môkêlatu ñamuña.

Nadênanñ

1. Gêjac m Nawae Najam tau 1:1-13
2. Jesu gêjam mêtê gêmoa Galilaia 1:14–9:50
3. Anja Galilaia gêja Jerusalem 10:1-52
4. Jesunê woke ñamuña anja Jerusalem to malac, tanj gêc malac tau ñagala nan 11:1–15:47
5. Jesu gêdi sa anja ñaematên ñ 16:1-8

6. Apômtau gêdi sa su jageoc tau lasê ma kêpi undambê gêja 16:9-20

Nackêsagu Joan gêjam mêtê

(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Joan 1:19-30)

¹ Jesu Kilisi, Anôtônê Latu, nê nawae najam tonec. ² Nawae najam tau gêjac m kêtôm propete Jesaia keto gebe

“Ôlic acgom, Anôtônê biñ tau tonec, aê jasakin ñoc ñacjaen êmuñ aôm naêmansañ nêm intêna.

³ Nac teñ gêmôêc awa tonec gêmoa gamêñ sawa gebe

‘Amansañ gamêñ Apômtau êsêlêñja to amêtôc ênê intêna êtu solop.’ ”

⁴ Nackêsagu Joan gêô lasê gamêñ sawa ma kêsagu lau to gêjam mêtê êsêac gebe “Anam taôm ôkwi to alin sanju ma Anôtô êsuc nêm sec ôkwi.” ⁵ Tec lau gamêñ Judaiaña to lau Jerusalemña samob sêsa dêdêñ eñ sêja ma seoc nêñ sec lasê, go kêsagu êsêac anja bu Jordan.

⁶ Ma Joan kêsô bôc kamele ñaôlilu, tañ sêwa kêtû obo nañ, to kêjandiñ ômbinjakap bôc ñaôlic gêc dambêpalê ma geñ wagô to lêp kêtû nê mo. ⁷ Ma gêjam mêtê gebe “Nac teñ oc êndançuc aê, nañ ñaclai kêlêlêc aê su. Aê oc jatôm gebe jatu ênê ataliwaga atom. ⁸ Aê tec kasagu amac ña bu ma eñ oc ênsañgu amac ña Nalau Dabuñ.”

Jesu gêlin sanju

(Mat 3:13-17; Luk 3:21-22)

⁹ Gêdêñ tonañ Jesu anja Nasaret Galilaiaña gêja ma Joan kêsagu eñ anja Jordan. ¹⁰ Jesu kêpi anja bu gêmêñ e gêlic undambê gêña ma Nalau Dabuñ

amboac balôsi kêsêp mêngêsac en ñaô. ¹¹ Ma awa ten kêsana undambê gebe “Aêñoc Latuc aôm, tec têtac gêwiñ aôm ma galic aôm ñajam.”

Sadañ kêlêtôm Jesu

(Mat 4:1-11; Luk 4:1-13)

¹² Ma Njalau Dabuñ kêkac Jesu gacgen kêsana gamêñ sawa gêja. ¹³ Gêmoa gamêñ sawa bêc 40 ma Sadañ kêlêtôm en, ma gêmoa gêwiñ bôc saleñña, mago anjela sêjam sakin en.

Jesu gêjac m nê kôm mêtêña anjara Galilaia

(Mat 4:12-17; Luk 4:14-15)

¹⁴ Êsêac sêkôc Joañ tônia su acgom, go Jesu gêja Galilaia jagêjam mêtê kêpi Anôtônê ñawae ñajam ¹⁵ gebe “Noc tau mênkêsana ma Anôtônê gamêñ kêdabinj. Amboac tonañ anam taôm ôkwi ma akênj êwiñ ñawae ñajam tau.”

Jesu kêkalem lau inja aclê

(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11)

¹⁶ Jesu kêsêlêñ gêmoa bugêjactonj Galilaiana e gêlic Simon agêc lasi Andrea sêkêñ wasañ sêmoa gebe êsêagêc ñac ulu inja. ¹⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Andañguc aê ma oc jakêñ amagêc alô ñamalac.” ¹⁸ Tec gacgenj dedec nêñ wasañ gêcña ma têtadag en.

¹⁹ Gêwi gamêñ tau sinj ma kêsêlêñ gêja ec saunjen ma gêlic Sebedai latui Jakobo agêc lasi Joañ sêbênôc wasañ sêngônj wañ. ²⁰ E gacgenj gêmôêc êsêagêc ma sêwi tamenj Sebedai to nê kômwaga sinj sêngônj wañ ma têtadag Jesu sêja.

Ñac tonjalau sec

(Luk 4:31-37)

²¹ Anġa tonanġ jasêsa Kapanaum ma gêdênġ sabat Jesu gacġenġ kêsô lôm jakedônġ lau ²² e êsêac têtakê kêtû ênê mêtêna, gebe enġ kêdônġ êsêac kêtôm biġsutau atom, kêdônġ êsêac kêtôm naġ tonġclai tenġ.

²³ Gêdênġ tonanġ naġ tonġlalu naġtêmui tenġ ġênġġônġ nêġ lôm, nanġ ġêmoêc gebe ²⁴ “Jesu Nasaretġa, aêacnêġ asagenġ naġġêdo ġêdênġ taunġ. Aôm ġômônġenġ gebe onsenġ aêac su me. Aê kajala aômġac, Anôtônê naġ dabunġ aôm.” ²⁵ Ma Jesu ġec biġ enġ gebe “Awammê êsa ma ôsa anġa ênê ôna.” ²⁶ Ma naġlalu naġtêmui kêmônanġ enġ e kêwakic kapônġenġ, ġo kêsâ anġa ênê ġêġa. ²⁷ Ma lau samob selendec naġnô e têtû kênac ġêdênġ taunġ gebe “ġênġ tonec amboac ondod, mêtê wakucġoc. Enġ kêtatu naġlalu naġtêmui tonġclaiġenġ ma tanġenġ wamu enġ.” ²⁸ Ma gacġenġ ênê wae kêsâ kêtôm Galilaia naġamêġenġ samob ġêġam aucġenġ ġêġa.

*Jesu ġêġôm lau taêsam ôliġ naġjam kêsâ
(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)*

²⁹ Ma êsêac sêsâ anġa lôm mênġsêpi Simon aġêc Andrea nêġ andu sêġa, ma Jakobô aġêc Joaġ sêwiġenġ. ³⁰ Ma Simon lawao ġêmac ôli naġwajaô kapônġenġ ġêc, tec gacġenġ sêsôm enġ naġwae ġêdênġ Jesu. ³¹ Tec Jesu ġêġa e kêkôc enġ sa e naġwajaô ġêwi enġ sinġ ma ġêġam sakiġ êsêac.

³² Kêtula ġêdênġ oc jakêsêp êsêac seġonġ lau ġêmac samob ma lau tonġlalu sec samob dêdênġ Jesu sêġa. ³³ Lau malac tonanġna samob sêkac sa jasêkô katamġa. ³⁴ Ma enġ ġêġôm lau ġêmac tokaiġ-tokaiġ taêsam ôliġ naġjam kêsâ ma kêtinġ naġlalu sec taêsam su ma ġêġac ġao naġlalu sec gebe sêsôm biġ atom, gebe êsêac sêġala enġġac.

*Jesu gêjam mêtê gêmoa Galilaia
(Luk 4:42-44)*

³⁵ Ma gêdênj bêbêc kanucgen Jesu gêdi gêja gamênj sawa ten jaketenj mec gêmoa nê tauņa. ³⁶ Go Simon to êsêac, taņ sêwiņ enj naņ, têdaguc enj ³⁷ e têtap enj sa ma sêsôm gêdênj enj gebe “Lau samob sêsôm aôm.” ³⁸ Ma enj kêsôm gêdênj êsêac gebe “Tana malac ŋagêdô aņga ônêņa êwiņmaņ najanam mêtê êsêac aņga ônêņa amboac tonañ, gebe aê gajac kôm tonecgenj ŋawae tec gamênj.” ³⁹ Amboac tonañ enj gêjam mêtê kêtôm lôm Galilaiaņa samob ma kêtinj ŋalau sec su.

*Jesu gêgôm ŋac tokamobôm ôli kêtû selec
(Mat 8:2-4; Luk 5:12-16)*

⁴⁰ Ŋac tokamobôm gêdênj Jesu gêja kêpônj aduc ma kêsôm gêdênj enj gebe “Embe têtmac êwiņ, naņ ôņgôm aê jatu selec.” ⁴¹ Jesu taê walô enj tec kêmetôc lêma jakêmoasac enj ma kêsôm gêdênj enj gebe, “Aê gabe ôtu selec.” ⁴² Ma gacgenj kamobôm gêwi enj siņ ma ôli kêtû selec. ⁴³ Go Jesu kêmasuc enj gacgenj kêsa gêja ⁴⁴ ma kêsôm gêdênj enj gebe “Ôlic acgom, ôtu awê êndênj lau tenj atom, naôtôc taôm êndênj dêbuņwaga ma ôkênj da êtu kôtu selecņa êtôm Mose kêjatu, gebe êwaka nêm biņ sa êndênj êsêac.” ⁴⁵ Mago enj kêsa gêja e gêjac tau nê miņ topalêgenj ma gêgôm biņ tau kêtû tapa. Tec Jesu jakêsa malac samob gêmoa awêgenj kêtôm gêmuņņa kêtiam atom, go gêjam tau susu gêmoa ŋamagêgenj ma lau aņga malac gêdô-gêdô dêdênj enj sêja-sêja.

2

*Jesu gêgôm ñac natêkwa kêtú golonj ôli ñajam kêsa
(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)*

¹ Bêc ñagêdô gêjaña acgom, go Jesu gêja Kapanaum kêtiam ma êsêac sêñô enj ñawae gebe gêngônj nê andu. ² Ma lau taêsam sêkac tauñ sa jasêpô enj ñêñôma ma sêkô katam dêmoêña gêwiñ, go enj gêjam mêtê êsêac. ³ Gêjam mêtê gêmoa ma sêkôc ñac tenj ñatêkwa kêtú golonj dêdênj enj sêja. Lau aclê sêbalañ enj. ⁴ Lau taêsam sêkô êsêac auc ma sêgôm gêñlêlôm sebe nasêsa Jesu ñagala elêmê, tec sêkac andu ñasalôm sa kêkanônj ônañ Jesu kêkô nañ, go sêlêwañ ñac ñatêkwa kêtú golonj tonañ tomêgenj kêsêp gêja. ⁵ Jesu gêlic êsêac sêkêñj gêwiñ, tec kêsôm gêdênj ñac ñatêkwa kêtú golonj gebe “Latucenec, aê kasuc aômñêm sec ôkwi su.” ⁶ Ma biñsutau ñagêdô, tañ sêngônj tonañ sêwiñ nañ, taênj gêjam gêc nêñj ñalêlôm gebe ⁷ “Ñac tonec kêsôm biñ amboac ondoc. Enj kêsôm biñ alôb-alôb. Asa kêtôm gebe êsuc sec ôkwi. Anôtô taugenj.” ⁸ Tec Jesunê kauc kêtap bi ñ, tañ taênj gêjam gêc nêñj ñalêlôm nañ sa, ma kêsôm gêdênj êsêac gebe “Asagenj amac taêm gêjam biñ amboac tonañ gêc nêm ñalêlôm. ⁹ Biñ ondoc tasôm ñagaô êndênj ñac ñatêkwa kêtú golonj. Tasôm tonec gebe ‘Aê kasuc aômñêm sec ôkwi’ nec, me tasôm gebe ‘Ôndi sa, ôluñ nêm mê sa ma ôsêlênj.’ ¹⁰ Ma aê gabe amac ajala gebe Ñamalacnê Latu kêtú ñatau aña nom gebe êsuc sec ôkwi.” Go kêsôm gêdênj ñac ñatêkwa kêtú golonj gebe ¹¹ “Aê jasôm andênj aôm gebe Ôndi sa, ôluñ nêm mê sa ma ôêc ôna nêm andu.” ¹² Ñac tau gêdi sa gacgenj e kêluñ nê mê sa ma kêsa gêja, samob sêlic enj e têtakê ñanô ma

sêlambij Anôtô gebe “Aêac alic gêñ tenj amboac tonec atomanô.”

Jesu kêkalem Lewi

(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Go Jesu kêsa bugêjactonj gêja kêtiam ma lau samob dêdêñ enj sêja jakêdônj êsêac. ¹⁴ Go kêsêlêñ ma gêlic Alpai latu Lewi gêñgônj telonj malenj. Tec kêsôm gêdêñ enj gebe, “Ôndanjuc aê.” Lewi gêdi kêdaguc enj gêja.

¹⁵ Jesu genj gêñ gêñgônj ênê andu, ma telonj to lau sec taêsam, tanj têdaguc enj nanj, sêñgônj sêwiñ Jesu to nê ñacseñomi. ¹⁶ Parisainêñ binsutau ñagêdô sêlic enj genj gêñ gêñgônj gêwiñ lau sec to telonj, tec têtû kênac ênê ñacseñomi gebe “Enj genj to gêñôm gêñ gêñgônj gêwiñ telonj to lau sec kêtû asagenña.” ¹⁷ Jesu gêñô tec gêjô êsêac awenj gebe “Lau ôlinj ñajam sêpô lêna taunj kêtû doktaña atom. Mago lau togêmac tec sêpô lêna. Aê gamêñ gabe jakalem lau gêdêñ atom, jakalem lau secgenj.”

Bij tanam dabunj moña

(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ Joañnê ñacseñomi to Parisai sêjam dabunj mo. Tec lau ñagêdô dêdêñ Jesu sêja têtû kênac enj gebe, “Kêtû agenña Joañnê ñacseñomi to Parisainêñ ñacseñomi sêjam dabunj mo, mago aômñêm ñacseñomi masi.” ¹⁹ Ma Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Lau embe sêniñ awê ñamoasiñ ma ñac-ênamawêwaga êmoa êwiñ êsêac, oc sênam dabunj mo me. Ñac-ênam-awêwaga embe emôa êwiñ êsêac, oc sênam dabunj mo atom. ²⁰ Mago ñabêc oc mênêsa ma sêkôc ñac-ênam-awêwaga su anja

êsêacnêḡ, nanḡo êsêac sênam dabuḡ mo êndêḡ bêc tonanḡ.

²¹ “ḡac teḡ oc êsi obo ḡatali wakuc êpi ḡakwê lanḡwa atom, gebe ḡatali wakuc oc êôc ḡakwê êḡḡic, wakuc êkac su anḡa lanḡwa ma êkac kalalac e êtu sec samucḡeḡ. ²² Ma teḡ oc êkêc wain wakuc êsêp bôc ḡaôlic lanḡwa atom. Embe sêḡḡôm, oc wain êôc ḡaôlic êpoa e êtaiḡ ênaḡa ma ḡaôlic tau êtu sec amboac tonanḡ. Wain wakuc sêkêḡ êsêp ḡaôlic wakuc.”

Nacseḡomi sesolop polom ḡanô gedêḡ sabat
(*Mat 12:1-8; Luk 6:1-5*)

²³ Gêdêḡ sabat teḡ Jesu kêsêlêḡ ḡêmoa kôm polom-ḡa ḡalêlôm ma nê ḡacseḡomi sêsêlêḡ sêwiḡ ma sesolop polom ḡanô. ²⁴ Tec Parisai sêsôm gêdêḡ eḡ gebe “Gôlicḡac me, êsêac sêḡôm ḡêḡ, taḡ tatôm gebe danḡôm êndêḡ sabatḡa atom.” ²⁵ Ma eḡ kêsôm gêdêḡ êsêac gebe “Biḡ taḡ Dawid ḡêḡôm gêdêḡ ḡêmoa jageo ma mo ḡêjô eḡ to nê lau nanḡ, asam atom me. ²⁶ Eḡ kêsô Anôtônê andu gêdêḡ ḡac dabuḡsêḡa Abiatar nê têm jageḡ polom, taḡ sêkêḡ gêdêḡ Anôtô kêtü da ma sêjac jao gebe lau sêniḡ atom, dabuḡwaga taunḡeḡ, ma kêkêḡ gêdêḡ lau, taḡ sêwiḡ eḡ nanḡ, seḡ amboac tonanḡeḡ.” ²⁷ Ma kêsôm gêdêḡ êsêac gebe “Anôtô kêkêḡ sabat kêtü ḡamalacḡa, eḡ kêkêḡ ḡamalac kêtü sabatḡa atom. ²⁸ Amboac tonanḡ ḡamalacnê Latu kêtü sabat ḡatau ḡêwiḡ.”

3

Nac lêma kêtü golonê nê biḡ
(*Mat 12:9-14; Luk 6:6-11*)

¹ Jesu kêsô lôm kêtiam ma ñac ten gêmoa tonan, tan lêma kêtû golon. ² Tec êsêac dêdib Jesu gebe moae êngôm enj ôli ñajam êsa êndên sabat, gebe êsêac sebe sêngôlinj binj êpi enj. ³ Ma enj kêsôm gêdên ñac lêma kêtû golon gebe “Ôsa ômôên.” ⁴ Go kêsôm gêdên êsêac gebe “Tatôm gebe tamoasinj lau me danjôm êsêac sec êndên sabat. Tanam katun sa me dansen su.” E êsêac sêjam taun tôn. ⁵ Tec enj têtac ñandan ma mata gê êsêac gelom-gelom e nê ñalêlôm ñawapac kêtû êsêac têtac ñadaniña, go kêsôm gêdên ñac tau gebe “Ômêtôc lêmam.” Tec enj kêmêtôc lêma e ñajam kêsa kêtiam. ⁶ Parisai sêsa e jagacgenj sêwinj Herodonê lau ma sêkic Jesunê binj gebe sensen enj su.

Lau taêsam sêkac sa semoa bugêjactonj

⁷ Go Jesu to nê ñacsenjomi têtainj taun su sêsa bugêjactonj sêja, ma lau taêsam anja Galilaia to Judaia ⁸ ma anja Jerusalem to Idumaia ma anja Jordan ñamakenj ônêña ma anja Turu to Sidon ñagamênj ñagêdô têdaguc enj sêja. Lau taêsam, tanj sêñô enj gêgôm gên samob ñawae, tec dêdên enj sêja. ⁹ Ma enj kêsôm gêdên nê ñacsenjomi gebe sêmansanj wanj saunj tenj êtu enja, gebe lau sêkapij enj sa atom. ¹⁰ Enj gêgôm lau taêsam ôlinj ñajam kêsa, ma êsêac, tanj ñandanj totau-totau gêgôm êsêac nanj, sêsêli-sêsêli lau dêdên enj sêja sebe sêmoasac enj. ¹¹ Nalau ñatêmui sêlic enj e sêu taunj sêc enj lanjônêmña ma sêmôêc gebe “Anôtônê Latu aôm.” ¹² Tec enj kêbaob êsêac ñajanja, gebe sêsôm enj lasê atom.

*Jesu kêjalij nê aposolo 12 sa
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)*

¹³ Go kêpi gamêñ ñabau gêja ma gêmôêc êsêac, tañ nê ñalêlôm kepenj êsêac nañ, dêdêñ eñ sêja. ¹⁴ Ma Jesu kêjaliñ êsêac 12 sa ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amoa awiñ aê e jasakiñ amac anam mêtê lau ¹⁵ to jakêñ ñaclai êndêñ amac gebe atiñ ñalau sec.” ¹⁶ Eñ kêjaliñ êsêac 12 tonañ sa ma gê Simonnê ñaê gebe Petere ¹⁷ ma Sebedai latuagêc Jakobo agêc Joañ, tañ gê êsêagêcnêñ ñaê gebe Boaneges, ñam gebe Wapap latuagêc, ¹⁸ ma Andrea agêc Pilip, ma Batolomai agêc Matai, ma Tom agêc Alpai latu Jakobo, ma Tadaï agêc Simon Kanaanña ¹⁹ ma Juda Isariot, tañ geoc Jesu lasê.

Jesu ma Belsebul

(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Ma Jesu gêmu gêja nê andu, ma lau sêkac sa sêpi tagenj kêtiam, tec eñ to nê ñacsenjomi sebe sêniñ gêñ e sêgôm jageo. ²¹ Ênê lau sêñô ma sêsa sebe sêkôc eñ tôñ sêsôm sebe “Gêñ teñ gêgôm eñ”.

²² Ma biñsutau, tañ aña Jerusalem sêsêp sêmên nañ, sêsôm gebe “Belsebul gêwiñ eñ, tec kêtin ñalau sec ña ñalau sec nêñ kasêga.” ²³ Amboac tonañ eñ kêkalem êsêac sa ma kêsôm kêtu biñgôliñ gêdêñ êsêac gebe “Sadañ oc êtiñ Sadañ amboac ondoc. ²⁴ Gamêñ teñ embe êwa tau êkôc, oc gamêñ tonañ ênêc êtôm atom. ²⁵ Ma gôlôac teñ embe sêwa taun êkôc, oc gôlôac tonañ sêmoa êtôm atom. ²⁶ Ma Sadañ embe êkêñ kisa êndêñ tau e êwa tau êkôc, oc êmoa êtôm atom, êtu ñacgêbac.

²⁷ “Mago ñac teñ êsô ñac ñajaña teñ nê andu naêjañgo ênê waba su atom. Eñ ênsô ñac ñajaña tau tôñ êmuñ acgom, go êjañgo ênê waba.

²⁸ “Biññanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Ñamalac latunji nêñ sec samob to nêñ biñ alôb-alôb, tañ sêsôm-sêsôm nanj, Anôtô oc êsuc ôkwi. ²⁹ Mago ñac teñ embe êsôm biñ alôb-alôb êpi Ñalau Dabuñ, oc êsuc sec tau ôkwi atomanô. Sec êsap enj tônj ênêc tenjenj.” ³⁰ Êsêac sêsôm gebe “Ñalau ñatêmui gêgôm enj,” tec Jesu kêsôm biñ tonanj.

Jesu têna to lasii ñanô
(*Mat 12:46-50; Luk 8:19-21*)

³¹ Ma Jesu têna to lasii mênşêkô dêmôêña ma sêkênj lau jasêmôêc enj. ³² Lau sêgi enj auc sêngônj ma êsêac sêsôm gêdêñ enj gebe “Gôlicgac me, tênam to lasimi tec sêsôm aôm sêmoa dêmôêña.” ³³ Tec Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Tinoc to lasici asa lau.” ³⁴ Go mata gaôc lau, tañ sêgi enj auc sanğônj nanj, ma kêsôm gebe “Alic acgom, aê tinoc to lasici tau tonec. ³⁵ Lau tañ sêmasañ Anôtônê biñ, lau tonanj têtü lasicio to ñac ma tinoc.” *

4

Biñgôlinj ñac kêpalip ñawêña
(*Mat 13:1-9; Luk 8:4-8*)

¹ Go Jesu gêmu jagêjac m kêdônj êsêac gêngônj ambêô kêtiam. Lau taêsam sêkac sa dêdêñ enj sêja, tec kêpi wanj teñ jagêngônj. Sêsu wanj su jakêpoac ma lau samob sêmoa bau e gêdêñ butali. ² Ma kêsôm biñ taêsam gêdêñ êsêac gêjam kêtü biñgôlinjenj. Ma kêsôm kêsêp nê mêtê gêdêñ êsêac gebe ³ “Akêñ tañem acgom. Alic acgom, ñac-kêpalip-ñawêwaga teñ kêsa gêja gebe êpalip nê ñawê. ⁴ Kêpalip gêmoa e

* **3:35:** Sadañnê ñaê teñ. (Alic Mat 10:25)

ɲagêdô kêsêp intêna, tec moc mênseɲ su. ⁵ Ma ɲawê ɲagêdô kêsêp nompoc, naɲ nom ɲalêsi gêc atom. Tec gacgeɲ kêpoa gebe kêsêp nomlêlôm gêja atom. ⁶ E oc kêpi ma kêsêgô e kêtú masê gebe ɲawakac keseleɲ kêsêp gêja atom. ⁷ Ma ɲagêdô kêsêp êcmôkê, ma êc kêpoa e gejoɲ êndu ma gêjam ɲanô atom. ⁸ Ma ɲagêdô kêsêp nom ɲajam, tec kêpi to kesewec ma gêjam ɲanô ɲajam. Teɲ gêjam 30, teɲ 60, ma teɲ 100.” ⁹ Ma kêsôm gebe “Nac teɲ nê taɲasun embe ênêc, naɲ êɲômaɲ.”

Jesunê biɲgôliɲ ɲam

(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)

¹⁰ Ma gêdêɲ taɲ eɲ gêmoa taunja naɲ, êsêac taɲ sêwiɲ eɲ to êsêac 12 têtú kênac eɲ kêtú biɲgôliɲ taunja. ¹¹ Ma eɲ kêsôm gêdêɲ êsêac gebe “Amac atap Anôtônê gamêɲ ɲabiɲ ɲalêlômɲa tônê sa, mago êsêac, taɲ sêmoa dêmôêɲa naɲ, sêɲô biɲ samob êtu biɲgôliɲgeɲ ¹² gebe

‘Êsêac sêlic amboac sêlic ma sêjala atom to sêɲô amboac sêɲô ma nêɲ kauc êsa atom, gebe sênam taun 0kwi atom ma nêɲ sec ênaɲa atom.’ ”

Jesu gêwa biɲgôliɲ ɲac kêpalip ɲaweɲja ɲam sa

(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ Go kêsôm gêdêɲ êsêac gebe “Amac ajala biɲgôliɲ tônê ɲam atom, ma oc ajala biɲgôliɲ ɲagêdô samob ɲam amboac ondóc. ¹⁴ Nac-kêpalip-ɲawêwaga naɲ kêpalip mêtê. ¹⁵ Lau taɲ sêsêp intêna naɲ amboac tonec gebe sêpalip mêtê kêsêp êsêacnêɲ ɲalêlôm ma êndêɲ taɲ sêɲô naɲ e gacgeɲ Sadaɲ mênêjaɲgo mêtê, taɲ sêpalip kêsêp êsêacnêɲ ɲalêlôm naɲ su. ¹⁶ Ma tonec têtôm êsêac, taɲ sêpalip

kêsêp nompoc naŋ gebe Gêdêŋ taŋ sêŋô mêtê naŋ e gacgeŋ sêkôc sa totêntac ŋajamgeŋ. ¹⁷ Mago êsêacnêŋ ŋawakac jagêjam atom. Êsêac lau daiŋ-daiŋ. Embe gêŋ wapac êtap êsêac sa me sêjanda êsêac êtu mêtêŋa, oc gacgeŋ sêwi siŋ. ¹⁸ Ma ŋagêdô, taŋ sêpalip kêsêp êcmôkê naŋ, têtôm êsêac, taŋ sêŋô biŋ ¹⁹ ma gêŋlêlôm-lêlôm nomŋa to lêtôm awêŋa ma têtac kalac gêŋ ŋagêdôŋa ejoŋ biŋ tau êndu ma sênam ŋanô atom. ²⁰ Ma ônaŋ sêpalip kêsêp nom ŋajam têtôm êsêac, taŋ sêŋô biŋ to sêkôc sa ma sêjam ŋanô, ŋagêdô 30, ŋagêdô 60, ŋagêdô 100.”

*Lamp kêkô suc ŋalêlôm
(Luk 8:16-18)*

²¹ Ma Jesu kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Sêkôc lamp sêmêŋ gebe sêŋgênduc ŋa suc auc me sêkêŋ êsô pôpô ŋalabu me masi. Me sêkôc lamp sêmêŋ gebe sêkêŋ êkô jakaiŋ ŋaô. ²² Gêŋ samob, taŋ kêsini tau naŋ, oc sêkêŋ êsa awê samob. Ma gêŋ samob, taŋ gêc ŋalêlômgeŋ naŋ, oc êtu awê samob. ²³ Ŋac teŋ nê taŋasuiŋ êŋôŋa embe ênêc, naŋ êŋômaŋ.”

²⁴ Go kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Gêŋ taŋ amac aŋô naŋ, taêm ênam. Dôŋ taŋ anam dôŋ lau naŋ, Anôtô oc ênam dôŋ amac, ma oc ênsalê ŋagêdô êlêlêc amacnêŋ êndêŋ amac êwiŋ. ²⁵ Ŋac taŋ nê gêŋ gêc naŋ, êtap ŋagêdô sa naêwiŋ. Ma ŋac taŋ nê gêŋ masi naŋ, sêkôc ŋakêsu, taŋ gêc eŋŋa naŋ, su amboac tonanŋeŋ.”

Biŋgôliŋ kêpi ŋawê tau kêpoaŋa

²⁶ Ma Jesu kêsôm gebe “Anôtônê gamêŋ amboac ŋamalac teŋ gêjac ŋawê kêsêp kôm, ²⁷ go gêc nê bêc gêdêŋ gêbêc ma gêdi sa gêdêŋ gelenŋa, ma ŋawê

tau kêpoa e kêtû kapôêj nanj nam enj gêjam kauc.
²⁸ Nom tau gêjam ñakôm, ñakainj kêtû ñamata, go
 ñaola, gocgo ñanô gêjac têc auc. ²⁹ Ma êndêj tanj
 ñanô êtu gagwenj nanj, ñatau gacgenj êsakinj bôjanj
 jalô êna gebe noc sênac gêj ñanô sanja mênkêsa.”

Bingôlinj gêmêc ñawêja

(Mat 13:31-32; Luk 13:18-19)

³⁰ Go kêsôm gebe “Aêac tanam dônj Anôtônê
 gamêj êpi asagenj ma tanam bingôlinj ondoc êpi.
³¹ Kêtôm gêmêc ñawê. Embe tapalip êsêp kôm, oc
 talic ñasec-ñasec kêtôm gêj ñagêdô ñamatu atom.
 Gêj tau sauñanô. ³² Mago tapalip êsêp nom acgom,
 go êpi e êlêlêc gêj tolaunj samob su ma etoc laka
 kapôêj, go moc umbonj ñalabuña sênam sac sêngôj
 ñaajuñ.”

³³ Enj kêsôm binj tau gêdêj êsêac gêjam kêtû
 bingôlinj taêsam kêtôm sêjalaña. ³⁴ Ma kêsôm binj tenj
 kêsa awê gêdêj êsêac atom, kêsôm kêtû bingôlinjenj
 e êsêac to nê ñacsenjomi sêmoa taunja acgom, go
 gêwa binj samob sa gêdêj êsêac.

Jesu kêsôm mutêna kêtû malô

(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ Gêdêj bêc tonanj ñakêtulala Jesu kêsôm gêdêj
 êsêac gebe “Tanac êngic tana ñamakenj ônêja.”
³⁶ Sêwi lau sinj ma sêkôc enj toônjenj sêja wanj ma
 wanj ñagêdô sêwinj enj. ³⁷ Gêdêj tonanj mu gêbuc
 kêtû têna e ñadembom kêsalê wanj auc ma landôm
 jagodoc-jagodoc. ³⁸ Ma enj tau nanj gedenj kwalim
 ma gêc bêc gêc wanjkuña, tec jasênu enj ma sêsôm
 gêdêj enj gebe “Mêtêmôkê, aôm gôlic oc tanaña
 necgac me.” ³⁹ Tec enj mata gêlac ma gec binj mu
 ma kêsôm gêdêj ñadembom gebe “Jamangenj ma

ônam taôm tôḡ.” Ma mu kêtû malô to bènôḡ kêsêp e kênôma. ⁴⁰ Go Jesu kêsôm gêdêḡ êsêac gebe “Amac matem golec asageḡḡa. Amac akêḡ gêwiḡ atom me.” ⁴¹ Êsêac têtêc taḡḡ ḡanô ma sêsôm gêdêḡ taḡḡ gebe “ḡac tonec asa, tec mu to ḡadembom taḡḡḡ wamu gêdêḡ eḡ nec.”

5

Jesu gêgôm ḡac toḡalau natêmui ôli ḡajam kêsa (Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Êsêac jasêsô lau Gadarene nêḡ gamêḡ aḡḡa bugêjacton ḡamakeḡ ôḡêḡa. ² Ma gêdêḡ taḡ eḡ kêsêp aḡḡa waḡ naḡ, e gacgeḡ ḡac teḡ toḡalau ḡatêmui kêsa aḡḡa sêô jagêdac eḡ. ³ ḡac tau gêmoa gamêḡ sêôḡa ma lau teḡ têtôm gebe sênsô eḡ tôḡ atom, sêsô eḡ ḡa kapoacwalô, mago kêtôm atom amboac tonan. ⁴ Sêsô eḡ akaiḡ tôḡ to sêbôêḡ eḡ ḡa kapoacwalô kêtû dim taêsam, mago kêmnân kapoacwalô tulu to kêlêsaḡ Iêpoa gêḡḡic ma lau teḡ nêḡ ḡaclai kêtôm gebe sênam eḡ tôḡḡa atom. ⁵ Kêtôm bêc to geleḡḡeḡ eḡ gêmoa sêô to lôc geden ḡôḡeḡ ma kêwakic to kêtuc tau ḡa poc.

⁶ ḡac tau gêlic Jesu kêsa jaêcgeḡ ma kêlêti jakêpônḡ aduc gêdêḡ eḡ ⁷ ma gêmôêc awa kapôêḡ gebe “Lôlôc ḡatau Anôtô nê Latu Jesu, aêagêcnêḡ asageḡ ḡagêdô gêdêḡ taḡḡ, aê aoc gêjac Anôtô naḡ kêtû ôiênsu aê atomḡa.” ⁸ ḡac tau kêsôm biḡ tonan gebe Jesu kasôm gêdêḡ eḡ gêmuḡ su gebe “Aôm ḡalau ḡatêmui, ondec ḡamalac tonec ma ôsa ôna.” ⁹ Go Jesu kêtû kênac eḡ gebe “Aômnêm ḡaê asa.” Ma eḡ gêjô eḡ awa gebe “Aêḡoc ḡaê ‘Legion’, gebe aêac lau

taêsam.” ¹⁰ Go keten Jesu kepen ducgen gebe êôc êsêac ôkwi sêsa gamên tonan sêna atom.

¹¹ Bôcanô pom kapôên ten sen gen sêmoa gamên tau ñalôc. ¹² Tec ñalau tau teten en gebe “Ôkên aêac naasêp bôc tônê ñalêlôm ana.” ¹³ Ma Jesu gêlôc gebe sêna. Tec ñalau ñatêmui sêsa anga ñamalacnê jasêsêp bôc tonan ñalêlôm sêja ma bôc tau topomgen sêsabi anga salic gulun tagen jasêsêp bu. Bôc tau amboac 2,000 ma sênôm bu su sêjaña.

¹⁴ Go lau bôcña sêc jasêsôm ñawae anga malac to gamên ñakêtu gêdô. Tec lau sêmên sebe sêlic gen tau ñam. ¹⁵ Amboac tonan dêdên Jesu sêja e sêlic ñac, tan ñalau ñatêmui taêsam sêpôn en nan, nê kauc kêsma ma kêsô ñakwê sa gêngôn, ñac to Legion tau tônê, ma têtêc tauñ ñanô. ¹⁶ Ma êsêac, tan matenânô sêlic gen, tan kêtap ñac tonalau ñatêmui ma bôc sa nan, sêjac ñamin gêdên êsêac gêwiñ. ¹⁷ Ma êsêac jateten Jesu gebe êwi êsêacnên gamên sin ma êc êna.

¹⁸ Gêdên en kêpi wan nan, ñac tau gêmungen ñalau ñatêmui gêgôm en nan, keten Jesu gebe “Aê jawiñ aômman.” ¹⁹ Mago Jesu gêlôc gêdên en atom ma kêsôm gêdên en gebe “Ôpi nêmandu ôndên nêmandu lau ôna ma ônac min gen kapôên, tan Apômtau gêgôm gêdên aôm to taê walô aôm nan, êndên êsêac.” ²⁰ Tec en gêja ma gêjac min gen kapôên, tan Jesu gêgôm gêdên en nan, anga gamên Malaclemenluna. Ma lau samob sê taên ñanô.

*Jairi latuo to awê, tan kêmoasac Jesunê ñakwê nan
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)*

²¹ Jesu kêpi wan ma gêjac gêngic jakêsô ñamaken ônên kêtiam. Ma lau taêsam sêkac sa dêdên en sêja. Ma en gêmoa bugêjacton ñataligen. ²² Ma lômmôkê

tenj, ênê njaê Jairi, gêmênj e gêlic enj ma gêu tau gêc enj akainja, ²³ ma ketenj enj kepenj ducgenj ma kêsôm gebe “Latuco tecênê gêmac e awa kêtû dambê. Tec ômôênj ma ôkênj lêmam ênsac enj gebe njam êsa ma êmoa mata jali.” ²⁴ Tec Jesu gêwiñ enj gêja ma lau taêsam têdag enj e sêkapiñ enj sa.

²⁵ Ma awê tenj gêjam dec kêtôm jala 12, ²⁶ ma kêtap njandanj kapôênj sa anja dokta taêsam nênj ma kêjaiñ nê awa samob. Mago gêjam enj sa atom e gêmac gêjam sêga. ²⁷ Awê tau gêñô Jesu njawae ma gêmênj kêsêli lau gêc enj dêmôêmuja mênjkêmoasac ênê njakwê, ²⁸ gebe enj kêsôm gebe “Aê embe lamoasac ênê njakwêgenj, oc êngôm aê ôlic njam êsa.” ²⁹ Kêmoasac e gacgenj nê dec kêpa ma kêsaê ôli gebe gêmac gêwi enj sinj. ³⁰ Ma Jesu kêsaê sebenj gebe njalai kêsa anja ênê gêja, tec kêkac tau ôkwi gêdênj lau ma kêtû kênac gebe “Asa kêmoasac njoc njakwê.” ³¹ Ma nê njacsenomi sêsôm gêdênj enj gebe “Aôm gôlic lau sêkapiñ aôm sa sêmoa, mago kôtu kênac gebe ‘Asa kêmoasac aê.’ ” ³² Ma Jesu kêkac tau ôkwi gebe êlic asa gêgôm gêñ tau. ³³ Mago awê tau kêjala gêñ, tanj kêtap enj sa nanj, kêtakê e kêtênêp tau ênduêndu, kêsa jagêu tau gêc Jesu lanjônêmja ma geoc binj samob lasê gêdênj enj. ³⁴ Ma enj kêsôm gêdênj enj gebe “Latucoenec, nênj kôkênj gêwiñ gêgôm aôm njam kêsa, ôsa totêmtac malôgenj ôna ma nênj gêmac êwi aôm sinj.”

³⁵ Kêsôm binj gêmoa ma lau njagêdô sêmênj anja lômmôkênê andu ma sêsôm gebe “Latômo gêmac êndugac, aôm ôlênsônj mêtêmôkê êtu agenja.” ³⁶ Êsêacnênj binj gêlênj Jesu tônj atom ma kêsôm gêdênj Iômmôkê gebe “Ôtêc taôm atom, ôkênj êwiñgenj.”

³⁷ Ma enj gêlôc gêdêñ lau tenj gebe sêndanjuc enj atom, Petere ma Jakobo agêc lasi Joanj taunjenj sêwiñ enj. ³⁸ Ac jasêô lasê Iômmôkênê andu e gêñô ñaonda ma lau têtañ to sêjam tañi sa. ³⁹ Ma kêsô gêja e kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac agôm ñaonda to atañ kêtú asagenña. Ñapalêo gêmác êndu atom, gêc bêcgenj tec gêc.” ⁴⁰ Ma êsêac sêômac enj. Tec kêjanda êsêac samob sêsa sêja ma kêkôc ñapalê têna agêc tama to êsêac, tañ sêwiñ enj sêja nañ, ma kêsô balêm, tañ ñapalêo gêc nañ gêja. ⁴¹ Jakêkam ñapalêo lêma ma kêsôm gêdêñ enj gebe “Talita kumi,” tanam ôkwi gebe “Ñapalêo, aê jasôm aôm ôndi sa.” ⁴² E gacgenj ñapalêo gêdi sa ma kêsêlêñ, gebe ênê jala kêtú 12. Ma êsêac selendec ñanô. ⁴³ Go enj gêjac jao ñajaña gêdêñ êsêac gebe lau tenj sêñô ñawae atom, ma kêsôm gebe sêkêñ gêñ ñapalêo tau êniñ. * Legion.

6

Jesunê lau têtiñ enj anja Nasaret (Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ Ma Jesu gêwi gamêñ tonañ sinj jagêô lasê tau nê malacmôkê ma nê ñacsenjomi têdaguc enj sêja. ² Gêdêñ sabat enj kêdôñ mêtê gêmoa lôm ma êsêac taêsam, tañ sêñô nañ, têtakê ñanô ma sêsôm gebe “Ñac tonec kêkôc gêñ tonec anja ondóc, ma kauc, tañ enj kêtap sa nañ, amboac ondóc, ma gêñtalô, tec enj lêma gêgôm nec, ñam amboac ondóc. ³ Ñac tonec kamunda, Maria latu ma Jakobo agêc Jose ma Juda agêc Simon tewenji nec. Ma ênê lasiio

* **5:43:** Lau Rom sêsam sinjwaganêñ tonj kapôêñ tenj gebe

tec sêmoa sêwiņ aêac nec atom me.” Ma têtû môsî eņ. ⁴ Tec Jesu kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Lau gamêņ teņ tetoc propete teņ sa kwalec atom, tau nê malacmôkê tō tau nê lasitêwai ma nê gôlôac tec sêmbu eņ.” ⁵ Ma eņ kêtôm gebe êņgôm gêņtalô teņ aņga tonañ atom, tagen kêkêņ lêma gêsac lau togêmac luagêcgeņ ma gêgôm êsêac ôliņ űajam kêsa. ⁶ Ma êsêacnêņ sêkêņ gêwiņ masiņa gêjac ênê Iênô auc.

Jesu kêsakiņ nê aposolo sêja
(*Mat 10:5-15; Luk 9:1-6*)

Jesu gêjac laoc gamêņgeņ jakêdôn lau. ⁷ Go gêmôêc êsêac 12 dêdêņ eņ jakêsakiņ êsêac luagêc-luagêc ma kêkêņ űaclai gêdêņ êsêac gebe sêkônîņ űalau űatêmui. ⁸ Go gêlêņ biņ êsêac gebe sêkôc gêņ teņ sêmoa intêna atom, tōc tagen. Mo masi, atali masi, awa êsêp ômbiņkap atom. ⁹ Mago sêsô nêņ atapa ma sêsô űakwê luagêc atom. ¹⁰ Go kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Embe api andu teņ, naņ aņgôn tonañgeņ e awi gamêņ tau siņ. ¹¹ Malac teņ embe sêkôc amac sa to sêkêņ taņeņ amac atom, naņ awi gamêņ tonañ siņ, ma andôn űakekop, taņ gêc amac emkaiņ naņ, su êtu nêņ geo űabelo teņ êndêņ êsêac.” ¹² Go űacsenomi sêsa sêja ma sêjam mêtê gebe lau sênam taũ űkwi. ¹³ Ma têtîņ űalau sec taêsam sêsa sêja to seņ oso lau gêmac taêsam űa niptêkwi ma sêgôm êsêac ôliņ űajam kêsa.

űackêsagu Joaņ gêmac endu
(*Mat 14:1-12; Luk 9:7-9*)

¹⁴ Jesunê űaê űawae kêsa e kiņ Herodo gêņô ma lau sêsôm sebe “űackêsagu Joaņ gêdi sa aņga űacmatêņeņ, tec űaclai kêpoa kêpi eņ.” ¹⁵ Lau

ņagêdô sêsôm sebe “Enj Elia,” ma ñagêdô sêsôm sebe “Propete tê sêmoa-sêmoa nê nêņ tenj.”

¹⁶ Mago gêdêņ taņ Herodo gêņô biņ tonan ñawae naņ, kêsôm gebe “Joan taņ kajatu dêdim enj gêsutêkwa gêņgic naņ, gêdi sa.” ¹⁷ Herodo tau tonan kêsôm sêkôc Joan tôņ ma sêsô enj tôņ gêņgôn kapoacwalô. Herodo gêgôm gêņ tonan gebe tau gêjam têwa Pilip nê awê Herodia, ¹⁸ ma Joan kêsôm gêdêņ Herodo gebe “Gôjam têwamnê awê tec keso.” ¹⁹ Herodia geņ anô-anô Joan gebe ênac enj êndu, mago gêgôm elêmê, ²⁰ gebe Herodo kêtêc Joan. Enj kêjala enj gebe enj ñac gêdêņ to ñac dabuņ, tec gejob enj. Herodo gêņô ênê biņ e kêpô lêna tau ñasec, mago kêkêņ taņa enj gêjac ñawaegenj.

²¹ Ma gêdêņ ñasawa tenj Herodo taê gêjam nê bêc têna kêkôc enņa, tec gêgôm moasiņ kapôêņ gêdêņ nê kiap to kapitai ma laumata Galilaiana. ²² Ma Herodia latuo kêsô jakêtê wê e Herodo to nê ñacleņ sêlic ñajam. Tec Herodo kêsôm gêdêņ ñapalêo gebe “Embe têmtac êwiņ gêņ tenj anģa aêņoc ma otenj, oc jakêņ êndêņ aôm.” ²³ Enj kêtôc lêma ma kêsôm gêdêņ ñapalêo gebe “Gêņ samob, taņ otenj naņ, oc jakêņ êndêņ aôm. Embe otenj ñoc gamêņ ñamakenj, oc jakenģenj.” ²⁴ Tec ñapaņo kêsâ jakêsôm gêdêņ têna gebe “Aê jatenģ asagenģ.” Ma têna kêsôm gebe “Otenģ ñackêsagu Joan môkêapac.” ²⁵ E ñapalêo kêlêti gacģenģ kêsô gêdêņ kiņ gêja jaketenģ gebe “Aê gabe galocģenģ ôkêņ ñackêsagu Joan môkêapac êsêp laclu tenģ êndêņ aê.” ²⁶ Kiņnê ñalêlôm ñawapac ñanô, tagenģ kêtũ kêtôc lêmana to kêtũ ñacleņģa tec enģ gebe enģenģ biņ su atom. ²⁷ E gacģenģ kiņ kêsakiņ siņwaga tenģ ma kêjatu gebe êkôc

Joan mômêapac êmêñ. Nac tau gêja e gêdim Joan gêsutêkwa gêngic anga andu kapoacwalôña, ²⁸ go kêkêñ mômêapac kêsêp laclu tenj mênkêkêñ gêdêñ ñapalêo, ma ñapalêo kêkêñ gêdêñ têna. ²⁹ Joanê ñacsenjomi sêñô ñawae mênjsêkôc ênê ñawêlêlanj su jasêkêñ gêc sê tenj.

Jesu gêlôm lau 5,000

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Joan 6:1-15)

³⁰ Aposolo sêkac sa dêdêñ Jesu sêja ma sêjac gêñ samob, tanj sêgôm to tédôñ nanj, ñaminj gêdêñ enj.

³¹ Lau taêsam sêja sêmêñ-sêja sêmêñ, ma nêñ ñasawa sêniñ gêñña gêc atom. Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Ajôc, tana gamêñ ñasawa tenj tamoa nêñ tauñña gebe aninj awem ñagec.” ³² Tec êsêac sêpi wanj sêsô gamêñ ñasawa tenj sêmoa nêñ tauñña.

³³ Lau sêlic êsêac sêja ma taêsam sêjala êsêac. Tec lau anja malac samob sêsêlêñ sêwiñ tauñ e jasêo lasê gamêñ tau, tanj Jesu to nê ñacsenjomi sebe sêmoa nanj, sêmuñ êsêac.

³⁴ Gêdêñ tanj Jesu mênkêsô nanj, gêlic lau tonj kapôêñ ma taê walô êsêac gebe êsêac amboac domba, nanj ñacgejobña masi. Tec gêôc awa sa ma kêdôñ binj taêsam gêdêñ êsêac. ³⁵ Oc gêja, tec ênê ñacsenjomi dêdêñ enj sêja ma sêsôm gebe “Gamêñ tonec gamêñ sawa ma oc gêja su. ³⁶ Amboac tonanj ôkêñ lau sêc êlinj-êlinj gebe sêna malac to gamêñ ñakêtu gêdô nasênam ôli nêñ gêñ sêniñña.” ³⁷ Tec Jesu gêjô êsêac awenj ma kêsôm gebe “Amac taôm akêñ gêñ êsêac sêniñ.” Ma êsêac têtû kênac enj gebe “Amboac ondóc, aêac ana anam ôli polom ña denari 200 mênjakêñ êsêac sêniñ me.” ³⁸ Ma

en gêjam kênac êsêac gebe “Amacnê m polom tendocgen gêc, ana alic acgom.” Êsêac sêlic su ma mên sêsôm gebe “Polom lemen ten ma i luagêc.”

³⁹ Go en kêjatu êsêac gebe samob sêngôn sic tomôkê-tomôkê sêngôn gégwan namêdôb wakuc tonan. ⁴⁰ Ma lau sêngôn sic toton-toton, ton nagedô 100, nagedô 50. ⁴¹ Go Jesu kêkôc polom lemen ten to i luagêc tonan sa mên mata gedec undambê ma gêjam dan ge, go kêpô polom kêkôc ma kêkên gêdên nacsenomi gebe sênac sam êndên lau. Ma gêjac sam i luagêc tau gêdên êsêac samob. ⁴² Samob sen e gêôc êsêac tôn. ⁴³ Go nacsenomi sejon napopoc sa kêsêp gadob 12 e mên gêc ma i nagedôgêdô gêwin. ⁴⁴ Ma êsêac, tan sen polom tau nan, nacwaga 5,000.

*Jesu kêsêlêrl gêmoa nadembom naô
(Mat 14:22-33; Joan 6:15-21)*

⁴⁵ Ma Jesu kêkac nê nacsenomi gacgen sêpi wan sêmun en sêna Betsaida, nan gêc namaken ônêja, ma en tau êmoa e êkên lau sêna acgom. ⁴⁶ En kêkên lau sêja su acgom, go kêpi lôc gêja gebe eten mec. ⁴⁷ Oc jakêsêp su ma wan kêsa e jakêkô nalun ma en taugen gêmoa baugen gêmoa. ⁴⁸ Ma gêlic êsêac segolem elêmê gebe mu kêpuc êsêac tôn. Talec kêtan, go kêsêlên gêmoa nadembom naôgen kasa gêdên êsêac gêja. En gebe êôc lêlêc êsêac êna. ⁴⁹ Ac sêlic en kêsêlên gêmoa nadembom naôgen ma sêjam kauc sebe oc balôm ten, tec sêwakic. ⁵⁰ Êsêac samob sêlic en e têtakê. Go en awa kêsa seben ma kêsôm gêdên êsêac gebe “Têmtac êpa su, aê tau tonec, atêc taôm atom.” ⁵¹ Ma en jakêpi wan gêwin êsêac ma mu kêtumalô. Ma êsêac têtakê e sêjac lemen nanô,

⁵² gebe êsêacnêḡ kauç kêsâ kêpi biḡ polomḡa atom, nêḡ ḡalêlôm ḡajaḡa tec gêc.

Jesu gêgôm lau gêmac aḡḡa Genesaret ôliḡ ḡajam kêsâ

(Mat 14:34-36)

⁵³ Ma sêja e sêpi bau aḡḡa Genesaret ma sêsô waḡ tōḡ. ⁵⁴ Sêsêp aḡḡa waḡ sêja e gacḡeḡ lau sêjala eḡ deḡ tageḡ. ⁵⁵ Ma sêlêti sêjam gamêḡ aucḡeḡ e lau sêbalaḡ lau, taḡ gêḡ gêgôm êsêac naḡ, tosac-tosac sêja gamêḡ, taḡ sêḡô gebe eḡ gêmoa naḡ. ⁵⁶ Ma gêdêḡ taḡ gêô lasê malac saunḡ to kapôêḡ ma gamêḡ ḡakêtu gêdô-gêdô naḡ, êsêac sêkêḡ lau gêmac sec malacluḡ kêtômḡeḡ ma teteḡ eḡ gebe sêmoasac ênê ḡakwê ḡataligeḡ, ma samob, taḡ sêmoasac eḡ naḡ, tec ôliḡ ḡajam kêsâ. *

7

Lau ḡanô nêḡ mêtê

(Mat 15:1-9)

¹ Ma Parisai to biḡsutaḡ ḡagêdô, taḡ sêmêḡ aḡḡa Jerusalem naḡ, sêkac sa dêdêḡ Jesu sêja. ² Ma sêlic ênê ḡacsenomi ḡagêdô sêkwasiḡ lemeḡ atom, seḡ gêḡ paliḡ-paliḡeḡ. ³ Parisai to Juda samob seḡ gêḡ atom e sêkwasiḡ lemeḡ su acḡom, gebe têdaguc lau ḡanô nêḡ ḡagôliḡ. ⁴ Ma embe aḡḡa gamêḡ têtulu gêḡḡa sêmêḡ, naḡ sêniḡ gêḡ atom e sêliḡ bu su acḡom. Ma ḡagôliḡ langwa ḡagêdô taêsam gêc, taḡ têdaguc gêwiḡ amboac sêkwasiḡ suc to laclu ma ku.

⁵ Amboac tonañ tec Parisai to biḡsutaḡ têtû kênac eḡ gebe “Amboac ondoc, aômniêm ḡacsenomi

* **6:56:** K mwaganêḡ a c tageḡa. Alic Mat 18:28

têdaguc lau ñanô nêñ ñagôlinj atom, sêkwasiñ lemenj atom ma señ gêñ.” ⁶ Tec eñ kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Jesaia geoc biñ lasê jagêdêñgoc kêpi amac dansañtêna amboac teto gêc gebe

‘Lau tonec tetoc aê sa ña gêdôñôlicgenj, mago nêñ ñalêlôm gêmoa jaêc aê.

⁷ Êsêac sêjam sakiñ aê kwalec gebe biñsu, tañ êsêac têdôñ nañ, ñamalacnêñ biñ ñaômageñ.’

⁸ Anôtônê biñsu nañ amac awi siñ su, ma ñamalacnêñ ñagôlinj lanğwa tec akôc tôñ.”

⁹ Ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Anôtônê biñsu tec abanac e ñapep sawa gebe amansañ taôm nêñ ñagôlinj lanğwana. ¹⁰ Mose kêsôm gebe ‘Otoc tamam agêc tênam sa. Ñac teñ embe êsôm biñ sec êpi têna me tama, nañ sênac eñ êndu.’ ¹¹ Mago amac tec asôm gebe ‘Ñac teñ embe êsôm êndêñ têna me tama gebe Aêñoc gêñ, tañ taêm kêka amoa nañ, Korban,’ ñam gebe jakêñ êndêñ Anôtô, ¹² go anac jao eñ gebe ênam têna me tama sa êtiam atom. ¹³ Amac ajam Anôtônê biñ auc ña taôm nêñ ñagôlinj lanğwa, tañ adôñ gelom-gelom nañ, ma ajam gêñ ñagêdô ôkwi gêwiñ.”

*Geñ tañ gêgôm ñamalac kêtú sec
(Mat 15:10-11, 15-20)*

¹⁴ Go Jesu gêmôêc lau dêdêñ eñ sêja kêtiam ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Samob anô aêñoc biñ ma nêñ kauc êsa. ¹⁵ Gêñ dêmôêña teñ embe êsêp ñamalacnê ñalêlôm êna, oc êñgôm eñ êtu sec atom. Mago gêñ, tañ kêsa anğa ñamalac gêmêñ nañ, tec gêgôm eñ kêtú sec.” [¹⁶ Ñac teñ nê tanasunj êñôña êmbe ênêc, nañ êñômanj.]

17 Ma gêdêñ tañ gêwi lau siñ kêsô andu gêja nan, ênê ñacseñomi têtù kênac biñgôlinj tau ñam gêdêñ enj. 18 Ma enj kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Ma amac tonec nec, nêñ kauc kêsâ atom amboac tonañ me. Ajala atom me. Gebe gêñ samob, tañ anja dêmôêña êsêp ñamalac êna nan, oc êñgôm enj êtu sec atom, 19 gebe kêsêp ênê ñalêlôm gêja atom, kêsêp ñatêtacñagenj gêja e gê su kêtôm gêgôm-gêgôm.” Tec Jesu gêwa gêñ taniñña samob sa gebe ñajam. 20 Ma kêsôm gebe “Tagenj gêñ, tañ kêsâ anja ñamalacnê nan, tec gêgôm ñamalac kêtù sec. 21 Gebe taêñ gêjam biñ sec kêsâ anja ñamalacnêñ ñalêlôm, biñ mockainja, genjenj, sêjac ñamalac êndu, 22 dêdim sêmôcwalô gêñgic, mateñ katu, sêgôm sec ñawaô, biñdansañ, wauc-wauctêna, mateñ danjucboa, sêsôm biñ alôb-alôb, tetoc taun sa ma biñ meloc. 23 Gêñ sec samob tonañ ñai tec kêsâ anja ñalêlôm ma gêgôm ñamalac kêtù sec.”

*Awê tenj kêkêñ gêwinj ñajana
(Mat 15:21-28)*

24 Go Jesu gêdi anja tonañ gêja gamêñ Turuña. Ma kêpi andu tenj gêja ma gebe ênam tau aucgenj e gêgôm jageo. 25 Ma awê tenj, tañ latuo saun ñalau ñatêmui gêgôm enj nan, gêñô enj ñawae ma sebenj gêja gêu tau gêc enj akainja. 26 Awê tau enj Heleno, têna kêkôc enj anja Suropoinikianja. Enj keteñ Jesu gebe êtiñ ñalau sec anja latuonê êsa êna. 27 Mago Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “On-decgenj, ñapalê sêniñ nêñ gêñ e êôc êsêac tônj acgom. Embe takôc ñapalênêñ mo su ma tambalinj êndêñ kêamlatu, oc ñajam atom.” 28 Tec awê tau gêjô enj awa gebe “Apômtau, mago kêamlatu senj ñapalênêñ

mo n̄apopoc s̄emoa tebo n̄alabugoc.”²⁹ Ma Jesu k̄êsôm ḡêdêḅ en̄ gebe “K̄êtu biḅ tonan̄ḅa tec ôna. N̄alau sec k̄êsa an̄ga lat̄omonê ḡêja su.”³⁰ Ma en̄ ḡêmu ḡêja nê andu e ḡêlic n̄apalêo ḡêc ma n̄alau sec k̄êsa ḡêja su.

Tan̄asun̄bic to awamê ḅjam k̄êsa

³¹ Ma Jesu ḡêwi gamêḅ Turun̄a sin̄ k̄êtiam k̄êsa Sidon̄ḅa e jagêo lasê Malaclemen̄lu n̄agamêḅ ḡêc bugêjacton̄ Galilaiḅa. ³² Go sêk̄oc tan̄asun̄bic to nê bi ḅ kwackwac d̄êdêḅ en̄ sêja ma teten̄ en̄ gebe êkêḅ l̄êma ênsac en̄. ³³ Tec Jesu k̄êk̄oc en̄ su an̄ga launêḅ jasêk̄o taun̄ḅa, go k̄êkêḅ l̄êmalatu k̄êsô en̄ tan̄asun̄ ma k̄êkasôp to k̄êmoasac en̄ imbêla. ³⁴ Go mata gedec undambê e k̄êsê awa su ma k̄êsôm ḡêdêḅ en̄ gebe “Epata,” gebe “Ôpoa lasê.”³⁵ Tec tan̄asun̄ k̄êpoa lasê ma imbêla k̄êtu golon̄ e k̄êsôm biḅ n̄an̄êḅ k̄êsa, ³⁶ ma Jesu ḡêjac jao gebe s̄êsôm ḅawae êndêḅ lau atom. En̄ ḡêjac jao ḡêmoa, tagen̄ êsêac s̄êjac min̄ biḅ tau k̄êtu tapa-tapa s̄êjac ḅawaegen̄. ³⁷ Lau s̄êḅac lemen̄ n̄an̄o ma s̄êsôm gebe “En̄ ḡêgôm ḡêḅ samob ḅjam. Tan̄en̄sun̄bic s̄êḅo biḅ ma awen̄mê s̄êsôm biḅ lasê.” *

8

Jesu ḡêlôm lau 4,000

(Mat 15:32-39)

¹ Ḡêdêḅ tonan̄gen̄ lau taêsam sêkac taun̄ sa k̄êtiam ma nêḅ ḡêḅ s̄êniḅḅa masi. Tec Jesu ḡêmôêc nê ḅacsen̄omi d̄êdêḅ en̄ jakêsôm ḡêdêḅ êsêac gebe ² “Aê taêc walô lau tonec gebe s̄emoa s̄êwiḅ aê e bêc t̄êlêac

* **7:37:** Asam biḅ, tan̄ gec Mat 15:2

samuc ma nêj gêj sêniŋŋa masi. ³ Amboac tonan embe jakêj êsêac têtac sawagenj sêmu sêna nêj gamêj, oc enkaŋj to lemenj êmac anŋa intêna, gebe lau gamêj baliŋŋa ŋagêdo tec sêwiŋ êsêac.” ⁴ Ma ênê ŋacseŋomi têtû kênac enj gebe “Aêac takôc mo anŋa ondoc ma takêj lau tonec sêniŋ êôc êsêac tôj, tamoa gamêj sawa nec.” ⁵ Tec enj kêtû kênac êsêac gebe “Amacnêm polom tendocgenj gêc.” Ma êsêac sêsôm gebe “Polom 7.”

⁶ Ma kêsôm gêdêj lau gebe sêŋgônj sic sêŋgônj nom. Ma kêkôc polom 7 tonanj mênjgêjam danje su, go kêpô kêkôc ma kêkêj gêdêj nê ŋacseŋomi gebe sênac sam. Tec sêjac sam gêdêj lau. ⁷ Ma êsêacnêj i palê luagêcgenj gêc, nanj gêjam danje ma kêsôm gebe sênac sam amboac tonanj. ⁸ Senj e gêôc êsêac tôj, go seŋj ŋapopoc sa kêsêp gadob 7. ⁹ Ma lau tau amboac 4,000. Ma kêkêj êsêac sêja. ¹⁰ Go êsêac to nê ŋacseŋomi gacgenj jasêpi wanj tenj ma jasêô lasê gamêj Dalmanutaŋa.

Parisai tetenj gêŋtalô
(Mat 16:1-4)

¹¹ Parisai sêsa sêja jaêc sesenj taunj sêmoa e sebe sênsaê Jesu. Tec sêsôm gebe “Ôŋj m gêŋtalô undambêŋa tenj.” ¹² Jesu gêjô binj tonanj e nê ŋalêlôm ŋawapacgosu ma kêsôm gebe “Lau têm tonecŋa sêsôm gêŋtalô tenj kêtû asagenjŋa. Binjŋanô, aê jasôm êndêj amac gebe Lau têm tonecŋa oc sêlic gêŋtalô tenj atomanô.” ¹³ Go gêwi êsêac siŋj ma kêpi wanj kêtiam jakêsô ŋamakenj ônêŋa.

Parisai to Herodo nêj jist
(Mat 16:5-12)

14 Njacsenomi sêlin polom sinj sêkôc gêwinj atom, sêkôc njanô tagenj gec wanj. 15 Tec Jesu gêlênj binj êsêac gebe “Alic ma ajop taôm njapep êndênj Parisai to Herodo nênj jist.” 16 Ma êsêac taênj gêjam gêc taujña ma sêsôm gebe “Kec, enj kêsôm binj tonanj gebe aêac takôc polom gêwinj atom.” 17 Ma Jesu kêjala binj, tanj sêsôm nanj, tec kêsôm gêdênj êsêac gebe “Kêtu asagenjña amac taêm gêjam gêc taomnagenj gebe akôc polom gêwinj atom. Amacnêm kauc kêsa atom ma ajala binj tonec njam atom tagenj me. Nêm njalêlôm njadani kêsa me. 18 Matemanô gêc, mago alic gênj atom to tanjemsuj gêc, mago anjô binj atom me. Ma taêm gêjam binj atom me. 19 Gêdênj tanj kêpô polom lemenj tenj kêkôc gêdênj lau 5,000 nanj, ajonj njapopoc sa kêsêp gadob tendocgenj.” Ma êsêac sêsôm gêdênj enj gebe “Gadob 12.” 20 “Ma gêdênj tanj kêpô polom 7 kêkôc gêdênj lau 4,000 nanj, ajonj njapopoc sa kêsêp gadob tendocgenj.” Ma êsêac sêsôm gêdênj enj gebe “Gadob 7.” 21 Go enj kêtû kênac êsêac gebe “Ajala binj tonec njam atom tagenj me.”

Nac matapec njam kêsa anja Betsaida

22 Jasêô lasê Betsaida ma lau sêkôc matapec tenj dêdênj Jesu sêja ma tetenj enj gebe êmoasac enj. 23 Tec Jesu kêkam matapec gêdênj lêma ma gêwê enj agêc sêsa malac njamagê sêja, go kêkasôp kêsêp enj mataanô ma gêu lêma gêsac enj ma kêtû kênac enj gebe “Gôlic gênj tenj me masi.” 24 Ma njac tau kêsa sa ma kêsôm gebe “Aê galic njamalac, galic êsêac sêsênj amboac ka.” 25 Go Jesu gêu lêma gêsac enj mataanô kêtiam ma kêpuc mata tônj e mataanô njawa kêsa ma

gêlic gamêḡ ḡaḡêḡ kêsâ. ²⁶ Go kêsakiḡ eḡ gêja nê andu ma kêsôm gebe “Ôsa malac ôna atom.”

*Petere kêsôm Jesu ḡam
(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)*

²⁷ Go Jesu to nê ḡacsenomi dêdi sêsa malac Kaisarea Pilipi sêja. Sêsêlêḡ e jasêsa ḡadambê teḡ ma kêtû kênac nê ḡacsenomi gebe “Lau sêsam aê sebe asa.” ²⁸ Ma êsêac sêjô eḡ awa gebe “ḡagêdô sêsôm gebe ḡackêsagu Joaḡ, ma ḡagêdô gebe Elia, ma ḡagêdô gebe propetenêḡ teri.” ²⁹ Go kêtû kênac êsêac gebe “Ma amac taôm nec asam aê abe asa.” Tec Petere gêjô eḡ awa gebe “Aôm Kilisi tau.” ³⁰ Ma Jesu gêjam êsêac awenḡ auc gebe sêsôm eḡ lasê êndêḡ lau teḡ atomanô.

*Jesu geoc êmac êndu to êndi saḡa lasê
(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)*

³¹ Go gêôc awa sa ma kêdôḡ êsêac gebe “ḡamalacnê Latu oc êôc ḡandaḡ taêsam ma laumata to dabuḡsêga to biḡsutau oc têtinḡ eḡ to sênac eḡ êndu. Ma bêc têlêac ênaḡa, go êndi sa êtiam.” ³² Eḡ kasôm biḡ tonanḡ gêc awagenḡ. Tec Petere gê eḡ jaagêc sêkô tauḡḡa ma kêsôm eḡ. ³³ Ma Jesu kêkac tau ôkwi mata gê nê ḡacsenomi ma kêsôm Petere gebe “Sadanḡ, ôkôc taôm sa naôkô jaêc. Aôm taêm gêjam biḡ Anôtôḡa atom, taêm gêjam biḡ ḡamalacḡagenḡ.”

³⁴ Go gêmôêc lau to nê ḡacsenomi sêmêḡ ma kêsôm gêdêḡ êsêac gebe “ḡac teḡ embe taê ênam gebe êsap aê tôḡ, naḡ ênac kapoac tau ma êôc nê kakesoIau êndaḡguc aê. ³⁵ ḡac teḡ embe êḡgôm mocsac gebe êmoa mata jali, naḡ oc êmac êndu. Ma

teŋ embe êmac êndu êtu aê to ŋawae ŋajamŋa, nan oc êngôŋ mata jali. ³⁶ Ŋac teŋ embe ênsôb gêŋ nomŋa samob sa êtu ênê gêŋ, mago êjaiŋ katu, oc ênam eŋ sa amboac ondoc. Oc ênam eŋ sa atom. ³⁷ Ŋamalac oc ênac da katu ŋa asageŋ. ³⁸ Lau mockaiŋo to lau sec tonec nêŋ teŋ embe maja aê to ŋoc biŋ, oc Ŋamalacnê Latu maja eŋ amboac tonan êndêŋ têm, tê êmêŋ to Tamanê ŋawasi ma aŋela dabuŋ sêwiŋ eŋ.” *

9

¹ Ma eŋ kêsôm gêdêŋ êsêac gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe Êsêac tec sêkô nec, nêŋ ŋagêdô oc sêmac êndu atomgeŋ e sêlic Anôtônê gôliŋ toŋaclai mênêsa acgom.”

*Jesu ôli kaiŋ teŋ kêsa
(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)*

² Bêc 6 gêjaŋa acgom, go Jesu kêkôc Petere agêc Jakobo ma Joaŋ sêwiŋ eŋ. Ma gêwê êsêac sêpi lôc ŋatêpôê baliŋ teŋ sêja gebe sêmoa taunŋa. Ma sêlic eŋ ôl i kêpô tau ôkwi ³ e nê ŋakwê sêpôma kêlêlêc oc ŋaboatilo su. ⁴ Go Elia agêc Mose seoc taunŋ lasê dêdêŋ êsêac ma sêjam biŋgalôm sêwiŋ Jesu. ⁵ Ma Petere gêôc awa sa kêsôm gêdêŋ Jesu gebe “Mêtêmôkê, ŋajam gebe tamoa gamêŋ tonec. Aêac anam bec têlêac acgom, aômnêm teŋ ma Mosenê teŋ ma Elianê teŋ.” ⁶ Êsêac têtêc taunŋ ŋanô, tec eŋ gêjam kauc biŋ êsômŋa. ⁷ Go tao teŋ mênêgêjam ajuŋ êsêac ma awa teŋ kêsa aŋga tao tau gêmêŋ gebe, “Aêŋoc Latuc taŋ têtac gêwiŋ eŋ nan, tau tonec.

* **8:38:** Asam biŋ, taŋ gêc Mat 16:6

Akêḡ taḡem eḡ.” ⁸ Ma sep tagenḡ ac materḡ geso gamêḡ e sêlic lau tenḡ sêkô sêwiḡ êsêac atom, Jesu taugenḡ.

⁹ Êsêac sêsêp anḡa lôc sêmoa ma eḡ gêjac jao êsê c gebe “Gêḡ taḡ alic nanḡ, anac ḡaminḡ êndêḡ ḡac tenḡ atom e ḡamalacnê Latu êndi sa anḡa ḡacmatêḡenḡ su acgom.” ¹⁰ Êsêac taêḡ gêjam binḡ tonanḡ gêc taunḡenḡ sêmoa ma têtû kênac gêdêḡ taunḡ gebe “Êndi sa anḡa ḡacmatêḡenḡ nec ḡam amboac ondoc.” ¹¹ Go têtû kênac eḡ gebe “Amboac ondoc, binḡsutaḡ sêsôm gebe Elia êmêḡ êmuḡ acgom” ¹² Tec eḡ kêsôm gêdêḡ êsêac gebe “Elia nanḡ êmuḡ ma êsa gêḡ samob ḡalanḡô sa êtiam. Ma teto kêpi ḡamalacnê Latu amboac ondoc gebe eḡ oc êôc ḡandanḡ taêsam to têtû kasec eḡ. ¹³ Mago aê jasôm êndêḡ amac gebe Elia tec gêmêḡ su, ma sêgôm eḡ waucwaucḡenḡ amboac teto kêpi eḡ.”

*Napalê tonḡalau sec ôli ḡajam kêsa
(Mat 17:14-20; Luk 9:37-43)*

¹⁴ Ac sêmêḡ ma sêô lasê gêdêḡ ḡacsenḡomi ḡagêdô ma sêlic lau taêsam sêgi êsêac auc ma binḡsutaḡ to êsêac awenḡsunḡ gêôc ka taunḡ. ¹⁵ Lau sêlic eḡ e gacḡenḡ têtakê ma sêlêti dêdêḡ eḡ sêja to sê moalêc eḡ. ¹⁶ Ma eḡ kêtû kênac êsêac gebe “Amac awemsunḡ gêôc ka taôm kêtû agenḡḡa.” ¹⁷ Tec ḡac tenḡ anḡa lau taêsam tonanḡ nêḡ gêjô eḡ awa gebe “Mêtêmôkê, aê kakôc latuc gadêḡ aôm gamêḡ gebe ḡalau awamê gêgôm eḡ. ¹⁸ Gêḡ tau embe êtap eḡ sa anḡa ḡasawa tenḡ, oc êmônḡanḡ eḡ e awaôpic êsa ma lulunḡ ḡakicsêa kikec-kikec e êtu tonḡ lanḡwageḡ. Ma katenḡ nêḡ ḡacsenḡomi gebe têtinḡ ḡalau tau e sêgôm kêtôm atom.” ¹⁹ Tec Jesu gêjô êsêac awenḡ

gebe “O amac lau-akêḡ-gêwiḡatomwaga, aê jamoa jawiḡ amac e êndêḡ ondoc, ma jaôc amacnêḡ biḡ e êndêḡ ondocgeḡ. Akôc ḡapalê tau andêḡ aê amêḡ.”
 20 Ma sêkôc ḡapalê tau dêdêḡ eḡ sêja. Ma gêdêḡ taḡ ḡalau gêlic Jesu naḡ, gacgeḡ kêgasuḡ ḡapalê tau e gêjac tau êndu jagêc nom ma kêsabi tau to awaôpic kêsa. 21 Go Jesu kêtú kênac tama gebe “Gêḡ tonec gêgôm eḡ kêtôm jala tendocgeḡ su.” Ma eḡ kêsôm gebe “ḡapalêgeḡ ma gêgôm eḡ 22 ma kêtíḡ eḡ kêpi ja to kêsêp bu kêtú dim taêsam gebe enseḡ eḡ su. Mago aôm embe ôtôm, go taêm walô aêac ma ônam aêac sa.” 23 Ma Jesu kêsôm gêdêḡ eḡ gebe “Aôm gônac aê ôkwi gebe Aôm embe ôtôm me. ḡac taḡ kêkêḡ gêwiḡ naḡ, oc êḡgôm gêḡ samob naêtôm.” 24 E gacgeḡ ḡapalê tama gêmôêc ma kêsôm gebe “Aê kakêḡ gêwiḡ, tageḡ kakêḡ gêwiḡ kwalec, tec ônam sa.”

25 Jesu gêlic lau sêwêgeḡ sêmêḡ, tec gec biḡ ḡalau ḡatêmui ma kêsôm gêdêḡ eḡ gebe “Aôm ḡalau awammê to taḡamsuḡbic, aê jasakiḡ aôm gebe Ondec eḡ ma ôsa ôna, ma ômu ôsô ḡac tau nê ḡalêlôm ôna êtiam atom.” 26 Ma ḡalau kêgasuḡ eḡ secanô e kêwakic lasê ma kêsa gêja. Ma ḡapalê tau gêc amboac ḡacmatê, tec lau taêsam sêsôm gebe “Gêmac êndu su.” 27 Go Jesu kêkam eḡ kêsêp lêma ma gegen eḡ sa jakêkô.

28 Gêc gêmu gêja nê andu acgom, go nê ḡacsenomi têtú kênac eḡ sêmoa tauḡḡa gebe “Amboac ondoc, tec aêac atíḡ ḡalau tonai ḡgôm kêtôm atom nec.” 29 Ma Jesu gêjô êsêac aweḡ gebe “Gêḡ teḡ kêtôm gebe êtiḡ gêḡ amboac tonai ḡai su sêsa ḡagaô sêna atom, mec tageḡ.”

*Jesu geoc êmac êndu to êndi saŋa lasê kêtû luagêcŋa
(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)*

³⁰ Go ac dêdi anŋa tonan sêsa Galilaiagen sêja ma enj gebe lau sêŋô êsêac ŋawae atom, ³¹ gebe enj kêdôn nê ŋacsenomi ma kêsôm gêdên êsêac gebe “Lau sêkên ŋamalacnê Latu êsêp ŋamalac lemenj êna nasênac enj êndu. Sênac enj êndu e ŋabêc têlêac ênaŋa su acgom, go êndi sa.” ³² Mago êsêacnênj kauc kêsa kêpi binj tonan atom ma têtêc taunj tec têtû kênac enj atom.

*Asa êtu ŋac kapôênj
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)*

³³ Jasêo lasê Kapanauum sêŋgônj andu acgom, go kêtû kênac êsêac gebe “Amac asôm binj amboac ondoc gêdên taôm amoa intêna.” ³⁴ Ma êsêac sêjam taunj tônj, gebe anŋa intêna sêjam kênac taunj kêpi nênj asa kêtû ŋac towae kêlêlêc êsêac ŋagêdô su. ³⁵ Go gêŋgônj sic ma gêm êc êsêac 12 mênkêsôm gêdên êsêac gebe, “Ŋac tenj embe taê ênam gebe êtu ŋamata, nanj êtu samob nênj ŋamu to samob nênj sakinwaga acgom.” ³⁶ Ma kêkôc ŋapalê saunj mênketoc enj kêkô êsêac ŋaluŋgenj, go kêmboênj enj ma kêsôm gêdên êsêac gebe ³⁷ “Ŋac taŋ kêkôc ŋapalê saunj amboac tonec nênj tenj sa kêtû ŋoc ŋaêŋa nanj, kêkôc aê sa. Ma ŋac, taŋ kêkôc aê sa nanj, kêkôc aê taucgenj atom, enj kêkôc ŋac, taŋ kêsakinj aê nanj sa.”

*Lau taŋ sesenj aêac atom nanj, sêpuc aêac tônj
(Luk 9:49-50)*

³⁸ Go Joanj kêsôm gêdên enj gebe “Mêtêmôkê, aêac alic ŋac tenj, nanj kêdaguc aêac atom, kêtinj ŋalau sec su ŋa aômnêm ŋaê. Tec ajac jao enj, gebe enj kêdaguc aêac atom.” ³⁹ Ma Jesu kêsôm gebe “Anac

jao enj atom, gebe ñac tañ êngôm gêntalô êpi aênoc ñaê, go gacgenj êkac awa ôkwi ma êsôm binj sec êpi aê nanj, oc êngôm êtôm atom. ⁴⁰ Gebe ñac, tañ kêkêñ kisa gesenj aêac atom nanj, kêpuc aêac tøj. ⁴¹ Ñac nanj êkêñ bu laclu tej amac anôm êtu Kilisinê lau amacña nanj, jasôm binñanô êndêñ amac gebe ñagêjô ñajam oc eso enj atomanô.

Tatim lau atom
(*Mat 18:6-9; Luk 17:1-2*)

⁴² “Ma ñac tej, nanj êtim lau saun, tañ sêkêñ gêwiñ aêña nanj, nêñ tej e êtu sec nanj, lau sêwa poctêmui sa enj gêsutêkwa ma sêmbaliñ enj êsêp gwêc êna, go ñajam.

⁴³ “Lêmam embe êtim aôm, go ôndim êngic. Tolêmamkatucgenj ôngôñ matam jali, oc ñajam êlêlêc tolêmam lulugenj ôsêp lamboam ñakêlêndiñ ñaja, tañ kêsa ñapanj nanj ôna. [⁴⁴ Gamêñ nanj ñatêmoa to ñaja êmac atom.] ⁴⁵ Ma amkainj embe êtim aôm, nanj ôndim êngic. Toamkatucgenj ôngôñ matam jali, oc ñajam êlêlêc sêmbaliñ aôm toamkainj lulugenj ôsêp lamboam ñakêlêndiñ ôna. [⁴⁶ Gamêñ nanj ñatêmoa to ñaja êmac atom.] ⁴⁷ Ma matamanô tej embe êtim aôm, nanj ôkip sa. Tomatamanô tagenj ôsô Anôtônê gamêñ ôna, oc ñajam êlêlêc sêmbaliñ aôm tomatamanô lulugenj ôsêp lamboam ñakêlêndiñ ôna. ⁴⁸ Gamêñ nanj ñatêmoa to ñaja êmac atom.

⁴⁹ “Sêpalip ja kêpi lau samob kêtôm sêpalip gwêc kêpi gwada. ⁵⁰ Gwêc tau gêñ ñajam, mago gwêc tau ñamakic embe ênaña, oc danğôm ñamakic êsa êtiam amboac ondoc. Gwêc ênêc amacña ma amoa tobinjalôgenj awiñ taôm.”

10

Biñ sêmwâlôña

(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

¹ Jesu gêdi anga tonan jagêô lasê Judaia to gamên, tan gêc Jordan namaken ônêña nan, ma lau taêsam sêkac sa dêdên en sêja kêtiam, tec kêdôn êsêac clm-boac gêgôm-gêgôm nan kêtiam.

² Ma Parisai nagêdô dêdên en sêja sebe sêlêtôm en ma têtû kênac en gebe, “Nac ten embe êwi nê awê sin, oc êtôm me masi.” ³ Tec en gêjô êsêac awen gebe, “Mose gêjac biñsu amac amboac ondoc.” ⁴ Ma êsêac sêsôm gebe, “Mose gêlôc gebe teto papia sêwi awê sinña ma sêwi en sin.” ⁵ Tec Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “En keto biñsu tonan kêtû nê nêlôm nãdaniña. ⁶ Mago andanjen gêdên tan Anôtô kêkên undambê to nom nan, kêkên awêlu nac. ⁷ Amboac tonan ‘nac oc êwi tama agêc têna sin ma êsap nê awê tôñ ⁸ ma agêc lulu têtû ôli tagen.’ Ma agêc têtôm gên luagêc êtiam atom, têtôm nanô tagen. ⁹ Gên tan Anôtô kêkên kêkwa tau nan, namalac ten êkac su atom.”

¹⁰ Jasênghôn andu acgom, go ênê nacseñomi têtû kênac en kêtû biñ tau tonecña kêtiam. ¹¹ Tec Jesu kêsôm gêdên êsêac gebe “Nac ten embe êwi nê awê sin ma ênam ten, oc êngôm gên mockainña, ¹² ma awê ten embe êwi nê akwen sin ma ênam ten, oc êngôm gên mockainña amboac tonan.”

Jesu gêjam mec napalê nasec-nasec

(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Ma sejon napalê nasec-nasec dêdên Jesu sêja gebe êmoasac êsêac. Ma nacseñomi sec biñ lau.

¹⁴ Jesu gêlic e kêtû môsi ma kêsôm gêdên êsêac

gebe “Andec ñapalê dëndêñ aê sêmêñ, akô êsêac auc atom, gebe lau tecenañ ñai têtù Anôtônê gamêñ ñatau. ¹⁵ Biññanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Ñac tañ êkôc Anôtônê gamêñ sa êtôm ñapalê atom nañ, oc êsô êna atom.” ¹⁶ Go kêmbôêñ to gêu lêma gêsac êsêac ma gêjam mec êsêac.

Ñacseñom tolêlôm

(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷ Jesu jakêsa intêna acgom, go ñac teñ kêlêti gesen enj auc jakêpônj aduc gêdêñ enj ma kêtù kênac enj gebe “Mêtêmôkê ñajam, aê jañgôm asagenj gebe jawê kainj jañgônj matoc jali teñgenj.” ¹⁸ Tec Jesu kêtù kênac enj gebe “Amboac ondoc, kôsam aê gebe ñajam. Ñajam teñ gêmoa atom, Anôtô taugenj. ¹⁹ Biñsu tau tec gônô su gebe ‘Ônac ñamalac êndu atom, ôñgôm gêñ mockainjo to mockainja atom, ônam genjenj atom, ôñga biñ atom, ôñgambec gêñ atom ma otoc tamam agêc tênam sa.’” ²⁰ Ma ñac tau kêsôm gêdêñ enj gebe “Mêtêmôkê, aê ñapalêgenj ma kamasanj biñ samob tonanj kêtù tônj aê.” ²¹ Ma Jesu mata gê enj e têtac gêwiñ enj ma kêsôm gêdêñ enj gebe “Gêñ tagenj tec kôpô lêna. Ôna ma ôkêñ nêm waba samob lau sênam ôli ma ôkêñ ñaawa êndêñ lau ñalêlôm sawa, go nêm awa oc ênêc undambê, ma ômôêñ ôndañguc aê.” ²² Ñac tau gêñô biñ tonanj e lanjônô kêtù sêp ma kêsa tonê ñalêlôm ñawapacgenj gêja, gebe nê waba taêsam.

²³ Go Jesu kêsala nê ñacseñomi ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Lau toawa embe sêsô Anôtônê gamêñ sêna, oc sêñgôm elêmê.” ²⁴ Ñacseñomi têtakê kêtù ênê biñ tonanja, tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac kêtiam gebe “Ñapalêac, lau sêsô Anôtônê gamêñ sênaña

ņawapac ņanô. ²⁵ Bôc kamele tenj oc êsêli êsô so ņalasê êna ņagaôgenj êlêlêc ņac tolêlôm tenj êsô Anôtônê gamêj ênaņa su.” ²⁶ Êsêac têtakê ņanô ma sêsôm gêdêj taunj gebe “Ai, amboac tonan, asa oc ênam samuc.” ²⁷ Tec Jesu mata gê êsêac ma kêsôm gebe “ņamalac oc têtôm gêj amboac tonan atom. Mago Anôtô enj kêtôm, gebe Anôtô gêgôm gêj samob jakêtôm.”

²⁸ Ma Petere gêoc awa sa ma kêsôm gêdêj enj gebe “Ôlic acgom, aêacmêj tec awi ma gêj samob sij ma adaguc aôm.” ²⁹ Ma Jesu kêsôm gebe “Biņņanô, aê jasôm êndêj amac gebe ņac tenj naņ êwi nê andu, me lasitêwai, me luio, me têna agêc tama, me ņapalê, me kôm sij êtu aê to ņawae ņajamņa, ³⁰ oc êndêj têm tonec êkôc gêj tau ņagêjô êtu dim 100 êjô andu ma lasitêwai to luio, ma tênai to ņapalê ma kôm, ma oc sêjanda enj êwiņ, ma êndêj têm ņamuņa oc êņgôj mata jali tenjenj. ³¹ Lau ņamataņa taêsam oc têtû ņamu ma ņamu oc têtû ņamata.”

*Jesu geoc êmac êndu to êndi saņa lasê kêtû têlêacņa
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)*

³² Êsêac sêsêlêj sêmoa intêna sebe sêpi Jerusalem sêna ma Jesu kêsêlêj gêmunj êsêac ma êsêac têtakê. Ma êsêac, taņ têdaguc enj naņ, têtêc taunj. Ma kêkôc êsêac 12 sêmoa nêj taunņa kêtiam jagêwa gêj, taņ oc êtap enj saņa naņ, ņam sa gêdêj êsêac gebe ³³ “Alicgac me, aêac tapi Jerusalem tana, ma oc sêkêj ņamalacnê Latu êndêj lau dabuņsêga to biņsutau sêkic ênê biņ, go sêkêj enj êndêj lau samuc. ³⁴ Ma êsêac sêsu enj susu to sêkasôp êpi enj ma si enj, go sênac enj êndu. Ma bêc têlêac ênaņa, go êndi sa.”

*Jakobo agêc Joaņ teten ġeņ
(Mat 20:20-28)*

³⁵ Ma Sebedai latuagêc, Jakobo agêc Joaņ, dêdêņ enj sêja ma sêsôm ġêdêņ enj gebe “Mêtêmôkê, aêagêc abe ôņgôm ġeņ, taņ aêagêc atenj êndêņ aôm naņ, ņaņô êsa êndêņ aêagêc.” ³⁶ Tec Jesu kêtı kênac êsêagêc gebe “Amagêc abe aê jaņgôm asagenj ņaņô êsa êndêņ amagêc.” ³⁷ Go êsêagêc sêsôm ġêdêņ enj gebe “Ôkêņ aêagêcma tenj êņgônj nêm anôņa ma tenj êņgônj nêm gasêņa aņga nêm ņawasi ņalêlôm.” ³⁸ Ma Jesu kêsôm ġêdêņ êsêagêc gebe “Amagêc ajam kauc ġeņ, taņ atenj naņ. Amagêc atôm gebe anôm êsêp laclu, taņ aê janôm êsêpņa naņ, ma alinj saņgu, taņ aê jalinj naņ me.” ³⁹ Ma êsêagêc sêjô enj awa gebe “Aêagêc atôm.” Ma Jesu kêsôm ġêdêņ êsêagêc gebe “Laclu taņ aê janôm êsêp naņ, amagêc oc anôm, ma saņgu, taņ aê oc jalinj naņ, amagêc oc alinj. ⁴⁰ Tagenj aê katôm gebe jakêņ lau sêņgônj ņoc anôņa to ņoc gasêņa nec atom, ġêjac lau, taņ Tamoc kêmasaņ kêtı êsêacņa naņgenj ņawae.”

⁴¹ Êsêac lau 10 sêņô e têtı môsi Jakobo agêc Joaņ. ⁴² Ma Jesu ġêmôêc êsêac dêdêņ enj sêja ma kêsôm ġêdêņ êsêac gebe “Amac ajalagac gebe lau, taņ seboc têtı lau samuc nêņ ġôlinjwaga naņ, sêkôninj êsêac ma nêņ lau kapôêņ sêjam ġôlinj êsêac ņajaņa. ⁴³ Mago amac amboac tonaj atom. ņac tenj embe taê ênam gebe êtu amacnêm ņac kapôêņ, naņ êtu amacnêm sakinjwaga. ⁴⁴ Ma tenj embe taê ênam gebe êtu amacnêm ņamata, naņ êtu amacnêm ġeņôma. ⁴⁵ ņamalacnê Latu ġêmêņ gebe sênam sakinj enja atom, mago gebe ênam sakinj to êkêņ tau ênac da lau taêsam.”

Matapec tenŋ ɲajam kêsá
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Êsêac sêsêlêŋ e sêô lasê malac Jeriko. Ma gêdêŋ taŋ êsêac to nê ɲacsenŋomi ma lau taêsam sêwê sêsa anŋa Jeriko sêja naŋ, Timai latu matapec Batimai keten-keten gêŋ gêŋgônŋ intêna ɲatali. ⁴⁷ ɲac tonanŋ gêŋô ɲawae gebe Jesu Nasareŋa tau eŋ, tec gêôc awa sa ma gêmôêc gebe “Dawidnê Latu Jesu, taêm walô aêma.” ⁴⁸ Lau taêsam sec binŋ eŋ gebe “Ônam taôm tôŋ,” mago eŋ gêmôêc kêpuc sagenŋ gebe “Dawidnê Latu, taêm walô aêma.” ⁴⁹ Tec Jesu kêkô ma kêsôm gebe “Amôêc eŋ êmêŋ.” Ma êsêac sêmôêc matapec tau ma sêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Têmtac êpa su ma ôndi sa, gebe eŋ gêmôêc aôm.” ⁵⁰ Tec ɲac tau kêbaliŋ nê ɲakwê sinŋ ma gêboanŋ sa gêdêŋ Jesu gêja. ⁵¹ Ma Jesu awa gêjac eŋ gebe “Aôm gobe jaŋgôm asagenŋ êndêŋ aôm.” Go matapec kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Mêtêmôkê, aê gabe matoc êlac.” ⁵² Ma Jesu kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Ôêc ôna, aôm kôkêŋ gêwiŋ gêjam aôm sa.” E gacgenŋ mata gêlac ma kêdaguc eŋ gêmoa intêna.

11

Jesu kêsô Jerusalem gêja
(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Joaŋ 12:12-19)

¹ Ma gêdêŋ taŋ êsêac têdabiŋ Jerusalem jasêsa malac Betpage to Betania, taŋ gêc Lôckatêkwi naŋ, Jesu kêsakiŋ nê ɲacsenŋomi luagêc ² ma kêsôm gêdêŋ êsêagêc gebe “Agêc asêlêŋ apeŋ malac, taŋ gêc nêŋna naŋ, ana ma êndêŋ taŋ aô lasê naŋ, gacgenŋ andac donki ɲalatu tenŋ sêkô tôŋ kêkô, ɲamalac tenŋ gêŋgônŋ ɲaô kwananŋenŋ atomanô, naŋ anŋamboac

su ma awê amêñ. ³ Nac ten embe êtu kênac amagêc gebe ‘Agôm tonan kêtú agenña,’ nan asôm gebe ‘Apômtau kêpô lêna gêñ tau ma oc êsakin gaogen êmu êmêñ tonec êtiam.’” ⁴ Tec agêc sêja e dêdac donki ñalatu tau sêkô tôñ kêkô andu ten ñasacgêdô kêsí malaclunña ma sêgaboac su. ⁵ Ma êsêac, tan sêkô tônê nan, nêñ ñagêdô têtú kênac êsêagêc gebe “Amagêc abe anjô-m asagen, tec agaboac donki ñalatu tonan su.” ⁶ Ma êsêagêc sêsôm bin, tan Jesu kêsôm nan, gêdêñ êsêac e sêwi sin. ⁷ Ma sêwê donki ñalatu tau gêdêñ Jesu sêja e sêu nêñ ñakwê gêsac ma Jesu gêñgôn ñaô. ⁸ Ma lau taêsam sêja nêñ ñakwê gêc intêna ma ñagêdô sêja ka ñalauñ, tan sêsapu anja kôm ⁹ ma êsêac, tan sêmun to têdaguc nan, sêmôêc gebe “Osana, alanem en nan gêmêñ gêjam Apômtau lanô. ¹⁰ Alanem tamenji Dawid nê gamêñ kinña, tan mênkêsa nan. Osana êsa anja lôlôc.”

¹¹ Ma en gêô lasê Jerusalem jakêsô lôm dabun gêja ma kêsala gêñ samob gêmoa. Tagen oc gêja su, tec en to êsêac ¹² sêsa Betania sêja.

Jesu kêpuc boa jambô (Mat 21:18-19)

¹² Nábêbêc sêwi Betania sin ma mo gêjô en. ¹³ Kêkô jaêcgen ma gêlic jambô tolaun ten kêkô, tec kêtú gasuc gêja gebe moae oc êtap jambô ñanô ten sa. Gêja e gêlic ñanô ten atom, ñalauñ ñaômagen, gebe jambô ñanoc atom. ¹⁴ Tec kêsôm gêdêñ jambô tau gebe “Êtôm têmgen lau ten oc sêniñ ñanô anja aômnêm ten êtiam atomanô.” Ma êné ñacsenomi sêñô.

Jesu kêjanda lau anġa lôm dabuŋ
(*Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Joaŋ 2:13-22*)

¹⁵ Êsêac jasêo lasê Jerusalem ma Jesu kêso lôm dabuŋ ġêja e kêjanda lau, taŋ têtulu ġêŋ sêmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm naŋ, sêsa awê sêja ma kêtiŋ sêjam-mone-ġêjô-tauwaga nêŋ tebo to lau-têtulu-balôsiwaga nêŋ lêpôn piŋpon ¹⁶ ma ġêjac jao gebe ŋac teŋ êoc ġêŋ teŋ êsêlêŋ êmoa lôm dabuŋ ŋalêlôm atom. ¹⁷ Go kêdôn êsêac ma kêsôm gebe “Teto ġêc gebe Anôtô kêsôm gebe ‘Aêŋoc andu sêsam gebe tentenlatu samob nêŋ andu mecŋa.’ Mago amac agôm kêtu kêjaŋgowaganêŋ ġêsuŋ.”

¹⁸ Lau dabuŋsêga to biŋsutaŋ sêŋô ma dêdib sebe sensen eŋ su, gebe têtêc eŋ gebe lau samob têtakê kêtu ênê mêtêŋa.

¹⁹ Oc ġêja su, tec Jesu to nê ŋacsenomi sêc sêsa anġa malac tonan sêja.

Jesu ġêwa jambô, taŋ kêtü masê naŋ, ŋabiŋ sa
(*Mat 21:20-22*)

²⁰ Ŋagelen ac sêselêŋ e sêsa gamêŋ, taŋ jambô kêkô naŋ, ma sêlic jambô tau kêtü masê e jakêsêp ŋawakac tau ġêja. ²¹ Ma Petere taê ġêjam biŋ tau, tec kêsôm ġêdêŋ Jesu gebe “Mêtêmokê, ôlic jambô, taŋ kôpuc boa naŋ, tec kêtü masê su.” ²² Ma Jesu ġêjô êsêac awen gebe “Biŋŋanô, aê jasôm êndêŋ amac gebe ²³ Amac embe akêŋ êwiŋ Anôtô ma asôm êndêŋ lôc tônê gebe Ômbuc taôm sa nau taôm ôsêp ġwêc ôna, ma embe asôm totêmtac lulu atom, akêŋ êwiŋ gebe biŋ oc ŋanô êsa, naŋ oc êtu tôŋ. ²⁴ Amboac tonan aê jasôm êndêŋ amac gebe ġêŋ samob, taŋ aten kêsêp mec ŋalêlôm naŋ, embe akêŋ êwiŋ gebe akôc ŋanô, oc akôc. ²⁵ Embe naaten

nêm mec akô ma nêm biñ teñ êndêñ ñac teñ ênêc, nañ asuc ôkwi acgom, gebe Tamemi, tañ gêmoa undambê nañ, êsuc amacnêm keso ôkwi amboac tonanğen. [²⁶ Mago amac embe asuc biñ ôkwi atom, go Tamemi, tañ gêmoa undambê nañ, oc êsuc amacnêm keso ôkwi atom amboac tonanğen.]”

*Judawaga têtû kênac Jesunê ñaclai ñam
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)*

²⁷ Ac sêmu sêsa Jerusalem kêtiam ma Jesu jakêsêlêñ gêmoa lôm dabuñ ñalêlôm, go lau dabuñsêga to biñsutau ma laumata dêdêñ eñ sêja ²⁸ ma têtû kênac eñ gebe “Aôm gôgôm gêñ tonanğ gôjam ñaclai ondoc lanğ. Ma asa kêkêñ ñaclai tonec gêdêñ aôm, tec gôgôm gêñ amboac tonanğ.” ²⁹ Go Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aê gabe jatu kênac biñ teñ êndêñ amac. Ajô aêñoc kênac acgom, go jasam ñatau, tañ gêjam aê sa ma gagôm gêñ tau nañ, êndêñ amac. ³⁰ Joañnê sanğ nec añga Anôtônê me añga ñamalacnêñ. Ajô ñoc kênac tonanğmañ.” ³¹ Ma êsêac taêñ gêjam gêc taunğen gebe “Embe tasôm gebe añga Anôtônê, eñ oc êsôm gebe Ma amboac ondoc tec akêñ gêwiñ eñ atom. ³² Ma embe tasôm gebe Añga ñamalacnêñ, tec tatêc lau gebe samob sêlic Joañ gebe eñ propete teñ.” ³³ Tec sêjô Jesu awa gebe “Aêac ajam kauc.” Ma Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amboac tonanğ aê jasôm ñaclai, tañ gêjam aê sa ma gagôm gêñ tau nañ, êndêñ amac atom amboac tonanğ.” *

* **11:33:** Lambiñ

12

*Binğôlinj kêpi kôm wainja to njagejobwaga
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)*

¹ Jesu gêoc awa sa ma gêjam kêtû binğôlinj gêdênj êsêac gebe “Njac tenj kêsê wain kôm tenj ma gêsô tunj e kêsô tau, go kêsap sêpip wain njamala ma kêkwê andu njaatêkwa balinj tenj kêtû sejop kôm tauja, go kêmasanj binj gêdênj lau sênam kôm êpija ma enj tau gêja gamênjbôm tenj. ² Gêdênj njanoc enj kêsakinj sakinjwaga tenj gêdênj kômwaga gêja gebe êkôc kôm wainja njanô anja kômwaganênj. ³ Êsêac sêkôc njac tau tônj ma si enj e sêsakinj enj lêma sawagenj gêmu gêja. ⁴ Go njatau kêsakinj sakinjwaga tenj gêdênj êsêac gêmu gêja kêtiam, nanj têtuc enj kêsêp mômêapac to sêpêlê enj. ⁵ Ma kêsakinj tenj gêja kêtiam, nanj sêjac enj êndu. Ma lau njagêdô taêsam sêwinj, nanj si êsêacnênj njagêdô ma sêjac njagêdô êndu. ⁶ Njac tagenj gêmoa, ênê latu, tanj têtac gêwinj enj njanô. Kêtû njamu kêsakinj enj gêdênj êsêac gêja ma kêsôm gebe ‘Êsêac oc tetoc aênoc latuc sa.’ ⁷ Gêja e kômwaga tonanj naj sêsôm gêdênj taunj gebe ‘Njacgêwê-kainj-gênjlênsêmwaga tau tonec. Ajôc, tanac enj êndu, gebe gênjlênsêm êtu aêacnênj.’ ⁸ Go sêkôc enj tônj e sêjac enj êndu ma sêbalinj ênê njawêlêlanj anja kôm wainja kêsâ gêja.

⁹ “Kôm wainja njatau oc êngôm amboac ondoc. Enj oc êmênj ma ensenj kômwaga su ma êkênj kôm wainja êndênj lau tenj. ¹⁰ Binj tonec amac asam me masi gebe

‘Poc tanj sêkwêwaga sêbalinj sinj nanj, tec kêtû poc njakêclêsuja.

¹¹ Gênj tonanj Apômtau gêgôm, tec matenjanô talic amboac gênjsêga tenj.’ ”

¹² Êsêac senj anô-anô sebe sêkôc Jesu tôj, mago têtêc lau gebe sêjala biŋgôlinj tau ŋam jakêsêp êsêac tauj, tec sêwi enj sinj ma sêc sêja.

Bij takisŋa

(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ Ma êsêac sêskinj Parisai to Herodonê lau ŋagêdô dêdêj Jesu sêja sebe sêwa lip enj ŋa tau nê biŋ. ¹⁴ Tec sêmêj ma sêsôm gêdêj enj gebe “Mêtêmôkê, aêac alic aôm ŋac biŋŋanôŋa, ma gôê go lau tenj atom gebe aôm kôpuc openj lau tenj atom, mago kôdôj Anôtônê intêna ŋa biŋŋanôgenj. Embe takêj takis êndêj kaisara, oc eso aêacnêj biŋsu me masi. Takêj me takêj atom.” ¹⁵ Mago Jesu kêjala êsêacnêj dansaŋ, tec kêsôm gêdêj êsêac gebe “Amboac ondoc tec abe atim aê. Akêj denari tenj êndêj aê jalic acgom.” ¹⁶ Tec sêkôc tenj sêja. Ma enj kêsôm gêdêj êsêac gebe “Asa nê ŋakatu to ŋatalô tonec.” Ma êsêac sêsôm gêdêj enj gebe “Kaisaranê.” ¹⁷ Tec Jesu kêsôm gêdêj êsêac gebe “Akêj kaisaranê gêj êndêj kaisara ma Anôtônê gêj êndêj Anôtô.” Tec êsêac sê taêj enj.

Ŋacmêtê sêndi sa ŋabin

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

¹⁸ Go Sadukai, taŋ sêsôm sebe ŋacmatê oc sêndi sa atom naŋ, dêdêj Jesu sêja ma têtê kênac enj gebe ¹⁹ “Mêtêmôkê, Mose keto ŋagôlinj tonec gêdêj aêac gebe ‘Ŋac tenj têwa embe nê ŋapalê masi ma êmac êndu ma nê awêtuc êŋgôj, naŋ lasi ênam ênê awêtuc ma êka gôlôac lasê êjô têwa su.’” ²⁰ Amboac tonan lasitêwai 7 sêmoa, ŋacsêga gêjam awê tenj. Enj kêka ŋapalê lasê atom ma gêmac êndu. ²¹ Go lasi, taŋ kêsi enj naŋ, gêjam awêtuc tau. Enj kêka ŋapalê lasê

atom ma gêmác êndu. Ma ñac ñawaluj teñ amboac tonañgeñ. ²² Êsêac 7 nêñ gôlôac masi. Samob sêmac êndu, go awêtuc gêmác êndu kêdaguc. ²³ Êndêñ noc ñacmatê sêndi saña eñ oc êtu êsêacnêñ asa nê awê, gebe êsêac 7 sêjam eñ kêtú nêñ awê sugac.” ²⁴ Tec Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amboac ondoc ajala biñ, tañ teto gêc nañ, to Anôtônê ñaclai atom, tec taêm gêjam biñ keso nec. ²⁵ Êndêñ tañ sêndi sa aña ñacmatênêñ nañ, ñacwaga oc sênam awê atom ma lauo sênam ñac atom, samob têtôm aña, tañ sêmoa undambê nañ. ²⁶ Biñ kêpi ñacmatê sêndi saña gêc Mosenê buku gêwiñ. Amac asam miñ kêpi ja kêsá gamêñdani nañ me masi. Gêdêñ tonañ Anôtô kêsôm gêdêñ Mose gebe ‘Abrahamnê Anôtô agêc Isaknê Anôtô ma Jakobnê Anôtô aê.’ ²⁷ Biñ tonec ñam gebe Anôtô kêtú lau materñ jali nêñ Anôtô, kêtú ñacmatênêñ Anôtô atom. Amac taêm gêjam biñ keso samucgeñ.”

*Biñsu ñalô, tañ kêlêlêc ñagêdô su nañ
(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)*

²⁸ Ma biñsutaunêñ teñ mêngeô lasê e gêñô êsêac sêpa taun ma gêlic gebe Jesu gêjô Sadukai awen jagêdêñgeñ, tec kêtú kênac eñ gebe “Biñsu ñajatu ondoc ñanô kêlêlêc ñagêdô samob su.” ²⁹ Jesu gêjô eñ awa gebe “Biñsu ñamataña tonec gebe ‘O Israel, ôkêñ tañam gebe Apômtau, aêacnêñ Anôtô, eñ Apômtau tagen. ³⁰ Têmtac êwiñ Apômtau, aômñêm Anôtô, tonêm ñalêlôm samuc ma nêm katôm samuc ma nêm kauc samuc to nêm ñaclai samuc êwiñ engeñ.’ ³¹ Ma kêtú luagêcña gebe ‘Têmtac êwiñ lau wacbañ aôm amboac têmtac gêwiñ taôm.’ Biñsu ñajatu kêlêlêc tonañ su teñ gêc atom.” ³² Go biñsutau

kêsôm gêdêḅ enḅ gebe “Mêtêmôkê, biḅḅanô, aôm kôsôm jagêdêḅ gebe Anôtô enḅ tagenḅ, tenḅ gêmoa atom, enḅ taugenḅ. ³³ Ma biḅ têtac êwiḅ enḅ tonêḅ ḅalêlôm samuc ma nêḅ kauc samuc to nêḅ ḅaclai samuc êwiḅ enḅgenḅ, to biḅ têtac êwiḅ lau mêmḅbaḅ aêac amboac têtac gêwiḅ taunḅḅa, naḅ kêlêlêc daja to da ḅagêdô samob su.” ³⁴ Jesu gêlic enḅ kêsôm biḅ tokauc amboac tonanḅ ma kêsôm gêdêḅ enḅ gebe “Aôm gômoe jaêc Anôtônê gamêmḅḅa atom.” Ma lau samob têtêc taunḅ e têtû kênac biḅ tenḅ gêdêḅ enḅ kêtiam atom.

Kilisi asa nê latu enḅ

(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ Go Jesu kêdônḅ mêtê gêmoe lôm dabunḅ ma kêsôm gebe “Amboac ondoc tec biḅsutauc sêsôm sebe Kilisi enḅ Dawidnê latu. ³⁶ Dawid tau ḅalau Dabunḅ gêoc enḅ awa sa ma kêsôm gebe ‘Apômtau kêsôm gêdêḅ aêḅoc Apômtau gebe Ôḅgônḅ aêḅoc anônḅa e jakêḅ aômnmê ḅacjo sêncê amkainḅ ḅalabu acgom.’ ³⁷ Dawid tau kêsam enḅ gebe ‘Apômtau,’ mapo amboac ondoc tec Kilisi kêtû ênê latu.”

Ma lau tonḅ kapônḅ sêkêḅ taḅenḅ enḅ sêjac ḅawaegenḅ.

Lau sejop taunḅ êndêḅ biḅsutaunenḅ mêtê geo

(Mat 23:1-36; Luk 11:37-54; 20:45-47)

³⁸ Ma Jesu kêdônḅ mêtê gêdêḅ êsêac ma kêsôm gebe “Ajop taôm êndêḅ biḅsutauc, naḅ sebe sêsêlêḅ tonakwê balingenḅ ma sebe lau awenḅ ênac êsêac anḅga malaclunḅ ³⁹ to sebe sênac taunḅ mata-mata gebe sêḅgônḅ ḅamatagenḅ anḅga lôm to gamêmḅ sêniḅ gêmḅḅa. ⁴⁰ Êsêac tonanḅ sêjanḅgo awêtucnêḅ andu su

ma sêsa ban ɲa mec baliɲ auc. ɲagêjô oc êtap êsêac sa êlêlêc.”

*Awêtucnê da
(Luk 21:1-4)*

⁴¹ Jesu gêɲgôn kêkanôn kanom ma mata gê lau, taɲ sêkêɲ awa kêsêp kanom naɲ. Ma gêlic lau tolêlôm sêkêɲ awa taêsam ⁴² e gêlic awêtuc ɲalêlôm sawa teɲ gêmêɲ kêkêɲ mone saun luagêc kêsêp kêtôm toea tageɲ. ⁴³ Go Jesu gêmôêc nê ɲacsenomi dêdêɲ eɲ mênkêsôm gêdêɲ êsêac gebe “Biɲɲanô, aê jasôm êndêɲ amac gebe Awêtuc ɲalêlôm sawa tônê kêkêɲ gêɲ kêsêp kanom kêlêlêc êsêac samob su, ⁴⁴ gebe lau tau samob sêkôc aɲga nêɲ gêɲ kêlêsuc êsêacɲa mênksêkêɲ kêsêp gêja, mago eɲ kêpô lêna ɲanô, mago kêkêɲ nê gêɲ tonê mo samobgeɲ kêsêp gêja.”

13

*Jesu geoc senseɲ lôm dabuɲ su ɲabiɲ lasê
(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)*

¹ Ma eɲ kêsa aɲga lôm dabuɲ gêmêɲ ma nê ɲacsenominêɲ teɲ jakêsôm gêdêɲ eɲ gebe “Mêtêmôm kê, ôlic poc to andu nê acgom, têtac kêsa lanɲwageɲ.” ² Tec Jesu kêsôm gêdêɲ eɲ gebe “Aôm gôlic andu kapôêɲ tônê me. Poc teɲ oc êɲgôn poc teɲ ɲaô aɲga tonec atom, têta samob salin-salingeɲ.”

*Gêɲwapac ênac m tau
(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)*

³ Jesu jagêɲgôn Lôkatêkwi kêkanôn lôm dabuɲ acgom, go Petere agêc Jakobo ma Joaɲ agêc Andrea têtû kênac eɲ sêmoa tauɲɲa gebe ⁴ “Ôsôm

êndêñ aêac acgom, êndêñ ondoc biñ tonañ mênêsa ma asageñ oc êtu gêñ tonañ ñai ñanô êsaña ñabelo.”

⁵ Tec Jesu gêoc awa sa ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Alic taôm gebe lau sênam amac ôkwi atom. ⁶ Lau gwalêkin oc sênam aê lanjoc sêmêñ ma sêsam taun gebe ‘Aê Kilisi,’ ma sênam lau taêsam ôkwi. ⁷ Ma êndêñ anô sin ñawae to sin ñaboña, nan atakê atom. Gêñ samob tonañ mênêsa, mago noc ñatêku êsuña atom tageñ. ⁸ Laum teñ sêndi sebe sênac sin êndêñ laum teñ ma gamêñ teñ êndêñ gamêñ teñ. Ôjô ênam-ênam êtôm gamêngeñ ma tóbôm oc êsa. Gêñ samob tonañ ñai gêjac m gêñ ñandan ñanô tau.

⁹ “Amboac tonañ amac ajop taôm ñapep gebe êsêac oc sêkêñ amac andêñ lau-sêmêtôc-biñwaga ana to si amac anga lôm ma akô gôlinwaga to kin lanjônêmña êtu aêña, gebe awa biñ sa ñanêngeñ êndêñ êsêac. ¹⁰ Ma sênam mêtê êpi ñawae ñajam êndêñ lau samuc samob sêñô êmuñ acgom. ¹¹ Êndêñ tañ sêwê to sêkôc amac ana nan, apô sim taôm êtu biñ asômña êmuñ atom. Asôm biñ tê Anôtô oc êkêñ êndêñ amac êndêñ noc tônê nêgeñ, gebe amac taôm asôm biñ atom, Ñalau Dabun tau. ¹² Têwa êkêñ lasi êndêñ sin ma tama êkêñ latu, ma ñapalêo to ñac sêli taun sa êndêñ teneñi to tamenji ma sênsuñ êsêac e sin enseñ êsêac su. ¹³ Ma lau samob têntac endec amac êtu ñoc ñaêña. Mago ñac, tañ êoc gêñwapac totêtac êpa sugen e ñatêku êsu nan, Anôtô ênam en kêsi.

Gêñwapac ñanô tau

(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

¹⁴ “Êndêñ tañ alic gêñ alô-alôb êkô gamêñ, tañ gêjac en ñawae atom nan, (lau tañ sêsam biñ tonec

nañ, nêñ kauc êsaman) êsêae tañ sêngôn Judaia nañ, sêc sêpi lôc sêna. ¹⁵ Tenj embe êngôn salôm ñaô, nañ êsêp naêsô gebe êkôc gêñ su anja nê andu atom. ¹⁶ Ma tenj embe êmoa kôm, nañ êmu naêkôc nê ñakwê atom. ¹⁷ Ojae lauo, tañ sêmoa tenj to êsêac, tañ sêkên su ñapalê sêmoa nañmên, êndênj bêc ônê. ¹⁸ Amboac tonañ atenj mec gebe êtap amac sa êndênj komô atom, ¹⁹ gebe êndênj bêc ônê gêñwapac êsa êtôm kêsa gêdênj tañ Anôtô kêkênj undambê to nom e mêngêdênj galoc atom, ma êtu ñamu oc êsa amboac tonañ êtiam atomanô. ²⁰ Ma Apômtau embe ênac bêc tonañ êngic atom, oc lau tenj sêngôn matenj jali atom. Mago kêtú lau gêdênj, tañ kêjalij êsêac sa nanña, tec gêjac bêc tonañ gêngic.

²¹ “Ma êndênj tônê ñac tenj embe êsôm êndênj amac gebe ‘Alic acgom, Kilisi gêmoa tonec,’ me ‘Alic acgom, gêmoa ônê,’ nañ akênj êwiñ atom. ²² Kilisi dansañ to propete dansañ oc mênjsêsa ma sêngôm gêñtalô kapôênj to gêñsêga. Embe sê gôm êtôm, oc sêwê lau Anôtô kêjalij êsêac saña ôkwi amboac tonañ. ²³ Amboac tonañ ajop taôm, gebe biñ samob tec kakênj puc amac kwananjenj.

*Namalacnê Latu êmu êmênj
(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)*

²⁴ “Gêñwapac ñabêc tonañ êmbacnê, go oc ênam kanuc ma ajônj êngaminj ñawê ²⁵ ma utitalata êpôp-êpôp anja undambê ma gêñ ñaclai undambêña kôtênj-kôtênjenj. ²⁶ Ma êndênj tonañ oc sêlic Ñamalacnê Latu tonjaclai kapôênj ma tonjawasi êngôn tao ñalêlôm êmênj. ²⁷ Go enj êsakinj anjela ma sênac lau, nañ kêjalij êsêac saña nañ, sa anja mu aclê ñam, anja nom ñamadinj e êndênj undambê ñamadinj.

*Kaleloj êkêj puc aêac
(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)*

²⁸ “Kaleloj êtu biñgôliñ êwa nêmb kauca sa. Êndêj tañ ñalaka êliñ têkwi to ñamatadêbu êjac sa nañ, ajala gebe ockêsa kêdabiñ. ²⁹ Ma amac amboac tonanjen. Êndêj tê alic gêj samob tonan ñai mênêsa nê, ajala gebe ñac tau mênkêdabiñ katam. ³⁰ Biññanô, aê jasôm êndêj amac gebe Gôlôac tonoc oc sênaña atom e gêj tonan ñai samob ñanô êsa acgom. ³¹ Undambê to nom oc ênaña, mago aênjoc biñ oc ênaña atomanô.

*Ñac teñ kêjala bêc to ockatu atom
(Mat 24:36-44)*

³² “Bêc tonan to ñaockatu ñac teñ kêjala atom. Anjela undambêña sêjam kauca ma Latu gêjam kauca amboac tonan, Tama taugen. ³³ Alic taôm ma anam jaligen gebe amac ajam kauca ñanoc. ³⁴ Tanam dôñ êpi ñamalac, tañ gebe êna gamên teñ nañ, ma gêwi nê andu siñ. Enj kêkêj nê sakiñwaga gebe sênam enj lañô ma sênam nêj kôm êndên-êndênjen. Ma gêjac biñsu ñac gejob sacgêdôña gebe ênam jaligen. ³⁵ Amboac tonan anam jali, gebe ñanoc, tañ andu ñatau êmu êmênña nañ, amac ajam kauca, oc êndên êtula, me êmbêcauc êna lu, me êndên talec êtañ, me bêbêcjen. ³⁶ Embe êmên sep tagen, nañ êtap amac sa amboac aêc bêc atom. ³⁷ Biñ tañ kasôm gêdên amac nañ, kasôm gêdên samob gebe Anam jali.”

14

*Sêkic Jesunê biñ
(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Joan 11:45-53)*

¹ Om Pasa to Polom Nalucña ñabêc luagêcgeñ gêc ma lau dabuñsêga to biñsutau sêsôm intêna sebe sêkôc Jesu tônia kelecgeñ ma sênac eñ ênduña. ² Ma sêsôm gebe “Danğôm êndêñ om atom, moae tali launêñ ñalêlôm sa.”

*Awê tenj geñ oso Jesu anğa Betania
(Mat 26:6-13; Joaņ 12:1-8)*

³ Jesu geñ gêñ gêñgônñ ñac tokamocbôm Simon nê andu anğa Betania tec awê tenj gêmêñ kêkôc ñop kwalam-kwalam togêñmalu ñajamanô, tañ ñaôli kapôêñ kêlêlêc nañ, mênkêtuc ñop tau popoc ma kêkêc kêpi Jesu mômêapac. ⁴ Lau ñagêdô sêmoa, tañ têtû môsî ma sêsôm gêdêñ taunj gebe “Amboac ondoc sêjainj gêñmalu tonañ. ⁵ Sêkêñ gêñmalu tau êndêñ lau sênam ôlimañ ma sêkôc êlêlêc denari 300 su ma sêkêñ êndêñ lau ñalêlôm sawa acgom.” Ma êsêac sêsac awê tau. ⁶ Tec Jesu kêsôm gebe “Andec eñmañ, amboac ondoc agôm ênê ñalêlôm ñawapac kêsa. Eñ kêmoasinj aê ñanôgoc. ⁷ Lau ñalêlôm sawa oc sêngônñ sêwiñ amac ñapañ. Embe têtmtac êwiñ, oc atôm gebe amoasinj êsêac. Mago aê oc janğônñ jawiñ amac ñapañ atom. ⁸ Gêñ tañ eñ kêtôm gebe êngômña nañ, tec gêgômğac. Eñ geñ oso aê ôlic kwananğeñ kêtû sênsuñ aêña. ⁹ Biññanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Anğa nom samucgeñ ñagamêñ embe sênam mêtê êpi ñawae ñajam, oc sênac miñj gêñ, tañ eñ gêgôm nañ êwiñ, gebe taêñ ênam eñ.”

*Juda Isariot gêlôc gebe eoc Jesu lasê
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)*

¹⁰ Go êsêac lau 12 nêñ tenj, Juda Isariot, gêdêñ lau dabuñsêga gêja gebe eoc Jesu lasê. ¹¹ Êsêac sêñô e

têntac ñajam kêsa ma sêjac mata gebe sêkêñ mone êndêñ enj. Tec enj gêdib gebe êtap ñasawa ñajam tenj sa gebe eoc enj lasêña.

Jesu genj Pasa gêwiñ nê ñacseñomi

(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23; Joañ 13:21-30)

¹² Gêdêñ Om Polom Nalucña ñabêc ñamataña, tañ sêbuc-sêbuc domba Pasaña nañ, ênê ñacseñomi sêsôm gêdêñ Jesu gebe “Aôm gobe aêac naamansañ gamêñ ôniñ Pasa ômoaña ênêc ondóc.” ¹³ Tec Jesu kêkêñ nê ñacseñomi luagêc ma kêsôm gêdêñ êsêagêc gebe “Agêc ana malac, oc andac ñac tenj gegenj ku buña, nañ andañguc enj ¹⁴ e naaô lasê andu, tañ enj oc êsô êna nañ, ma asôm êndêñ andu ñatau gebe ‘Mêtêmôkê kêtú kênac aôm gebe Nóc balêm, tañ janiñ Pasa jawiñ ñoc ñacseñomi nañ, gêc ondóc.’ ¹⁵ Ma enj oc êtôc balêm ñalêlôm kapôênj tenj êndêñ amagêc, tañ gêc ñadenj ñaôña ma sêpô adêñ kwananjenj nañ. Tec amansañ aêacnêñ gêñ amoa balêm tonañ.” ¹⁶ Ñacseñomagêc sêsa jasêô lasê malac ma têtap sa kêtôm enj kêsôm gêdêñ êsêagêc, go sêmasañ Pasa.

¹⁷ Kêtula acgom, go Jesu tonê lau 12 sêwiñ taunj sêja. ¹⁸ Senj gêñ sêngônj ma Jesu kêsôm gebe “Biññanô, aê jasôm êndêñ amac gebe Amacnêm ñac tenj, tec genj gê gêwiñ aê gêmoa nec, oc eoc aê lasê.” ¹⁹ Êsêac sêñô e nêñ ñalêlôm ñawapac kêsa ma sêkêñ taunj tagenj-tagenj jatêtu kênac enj gebe “Oc aê me.” ²⁰ Ma Jesu gêjô êsêac awenj gebe “Amac 12 nêm tenj, tañ kêsac gêñ tôñ kêsêp laclu gêwiñ aê. ²¹ Ñamalacnê Latu tau oc êsa nê lêñ êtôm teto gêc. Tagenj ojae ñac

tauma, nanj eoc Nmalacnê Latu lasê nanj, têna êkôc enj atommanj.”

Apômtaunê moasiñ dabun

(Mat 26:26-30; Luk 22:15-20; 1Kor 11:23-25)

²² Senj sêmoa, go Jesu kêkôc polom mêngêjam danje su ma kêpô kêkôc jakêkêñ gêdêñ êsêac ma kêsôm gebe “Akôc êwac, aêñoc ôlic tonec.” ²³ Go kêkôc laclu mêngêjam danje su ma kêkêñ gêdêñ êsêac ma ac samob sênôm kêsêp tonan. ²⁴ Go Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aêñoc dec jamoatiñ poacña tau tonec, tañ kêkêc siñ kêtû taêsamña. ²⁵ Biññanô, aê jasôm êndêñ amac gebe oc janôm wainj ñanô êtiam atom, e êndêñ bêc ônê, go janôm wakuc anja Anôtônê gamêñ.” ²⁶ Sêsôm wê moasiñña su acgom, go sêpi Lôckatêkwi sêja.

Jesu kêkêñ puc Petere

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Joaņ 13:36-38)

²⁷ Ma Jesu kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Amac samob oc awi aê siñ gebe teto gêc gebe ‘Aê janac ñacgejob ma domba sêc êliñ-êliñ.’ ²⁸ Mago embe jandi sa su, oc jamuñ amac jana Galilaia.” ²⁹ Ma Petere kêsôm gêdêñ enj gebe “Samob embe sêwi aôm siñ, mago aê taucgeñ oc masi.” ³⁰ Ma Jesu kêsôm gêdêñ enj gebe “Biññanô, aê jasôm êndêñ aôm gebe Êmbêc tonec talec oc êtanj êtu dim luagêc atomgeñ, ma aôm oc ônsa aê auc êtu dim têtêac.” ³¹ Ma Petere gêoc lêñ tau gêc-gêcgeñ gebe “Sênac aê êndu jawiñ aômmanj, aê gabe jansa aôm auc atomanô.” Ma êsêac samob sêsôm amboac tonanjen.

Jesu keteñ mec gêmoa kôm Getsemane

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Go ac sêo lasê gamêñ ten, ñaê Getsemane, ma enj kêsôm gêdêñ nê ñacseñomi gebe “Angôñ tonec, aê gabe jateñ mec acgom.” ³³ Ma kêkôc Petere agêc Jakobo ma Joañ sêwiñ enj. Enj kelendec ma katu kêlênim tau gêmoa, ³⁴ ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Ñoc katuc ôluñ-ôluñgenj e gabe jamac. Amoa tonec ma anam jali.” ³⁵ Go kêsâ ñasawa gêñgic saunjenj gêja e gêu tau gêc nom ma ketenj gebe embe êtôm, go têm wapacña êoc lêlêc enj. ³⁶ Ma kêsôm gebe “O Tamoc, aôm kôtôm gêñ samob, ôkôc laclu tonec su aña aêmanj. Mago aêñoc biñ êtu tônia atom, aômgeñnêm biñ êtu tônia.”

³⁷ Go gêmu gêja e gêlic êsêac sêc bêc. Ma kêsôm gêdêñ Petere gebe “Simon, aôm gôêc bêc me. Aôm oc ônam jali ockatu ñasawa tagenj ôtôm atom me. ³⁸ Añam jali to atenj mecmanj gebe lêtôm êtap amac sa atom. Njalau ôli palê, mago ôlim tekweñm gêbac.”

³⁹ Go gêja kêtiam ma ketenj mec kêsôm biñ tonanjenj. ⁴⁰ Ma gêmu gêja kêtiam e gêlic êsêac sêc bêc gebe matenjanô ñawapac kêsâ su ma sêjam kauc biñ sêjô enj awêña.

⁴¹ Go gêmu gêja kêtû dim têlêacña ma kêsôm gêdêñ êsêac gebe “Aêc bêc to alêwanj taôm amoa me. Kêtômgaç, ñanoc tau kêdabinjgac. Alicgac me, sêkênj Ñamalacnê Latu êsêp lau sec lemenj. ⁴² Andi sa ma tawac. Alic acgom, ñac-eoc-aê-lasêwaga mênkêdabinjgac.”

Sêkôc Jesu tônia

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Joañ 18:2-12)

⁴³ Kêsôm biñ gêmoa ma gacgenj êsêac 12 nêñ tenj, Juda, kêkôc lau pom tenj sêoc siñ to olopoac aña lau dabuñsêga to biñsutau ma laumata nêñ sêmêñ.

44 Njac-eoc-en-lasêwaga kêkêñ nabelo tenj gêdênj êsêac gebe “Njac tanj jalêsôp enj alianô nanj, njac tau tonanj. Akôc enj tôñ ma ajop enj njapep ana.”

45 Jagêô lasê e gacgenj gêdênj Jesu gêja ma kêsôm gebe “Mêtêmôkê,” ma kêlêsôp enj alianô. 46 Ma êsêac sêjac lemenj kêsêp enj ma sêkôc enj tôñ. 47 Go êsêac, tanj sêkô sêwiñ Jesu nanj, nêñ njac tenj gêbuc nê sinj sa ma gêjac dabuñsêganê sakiñwaga e kêpa tanjalaun su. 48 Ma Jesu awa gêjac êsêac ma kêsôm gebe “Amac amênj abe akôc aê tôñ, mago agôm amboac adênj kêjanjgowaga tenj, tec aôc sinj to olopoac gêwiñ. 49 Kêtôm bêcgenj gajam mêtê gamoa lôm dabuñ gawiñ amac ma akôc aê tôñ atom, mago galoc agôm gebe binj, tanj teto gêc nanj, êtu tôñ.” 50 Ma njacsenjomi s, êwi enj sinj ma sêc sêja.

51 Ma njapalê tenj kêdaguc enj gêja. Enj gi tau auc nj obogenj. Ma êsêac sebe sêkôc enj tôñ. 52 Tec kêpô obo sinj gêcña ma gêc ôli njômagenj gêja.

Dabuñwaga to laumata sêgôm Jesunê binj

(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Joan 18:13-14, 19-24)

53 Êsêac sêkôc Jesu dêdênj njac dabuñsêga sêja, ma lau dabuñsêga to laumata ma binjsutau samob sêkac taun sa. 54 Ma Petere gêjac tau susu kêdaguc êñ e jakêsô dabuñsêganê andu njamalac-lunj gêja jagêñgônj gêwiñ sakiñwaga ma kêsêlu ja. 55 Lau dabuñsêga to laumata samob, tanj sêkac sa sêmoa nanj, sêsôm binj sebe sêñgôlinj êpi Jesu gebe senac enj êndunja. Mago têtap tenj sa atom. 56 Lau taêsam sêgôlinj binj kêpi enj, mago nêñ binj keso tau samob. 57 Go lau njagêdô dêdi sa ma sêgôlinj binj kêpi enj gebe 58 “Aêac anjô gebe enj kêsôm gebe Lôm dabuñ, tanj

sêkwê ña lemenñ nan, aê oc jansenñ su ma jakwê tenñ êtiam atôm bêc têlêac, janğôm ña lemoc atom.”
 59 Sêsôm sêjac ñawaegenñ, mago nêñ biñ keso tau ñapanñ.

60 Ma dabuñsêga gêdi jakêkô êsêac ñaluñ ma kêtú kênac Jesu gebe “Aôm gobe ôjô biñ atom me. Biñ amboac ondoc sêgôliñ kêpi aôm.” 61 Mago Jesu gêjam tau tôngeñ, gêjô êsêacnêñ biñ tenñ atom. Ma dabuñsêga kêtú kênac eñ kêtiam gebe “Aôm Kilisi, ñac tañ alanem eñ nan, Latu aôm me.” 62 Ma Jesu gêjô eñ awa gebe “Aec, aê tau tonec. Ma amac oc alic Ñamalacnê Latu êngônñ ñaniniñ Ñatau nê anôña ma êwiñ tao undambêña êmêñ.” 63 Ma dabuñsêga kêkac nê ñakwê gêngic ma kêsôm gebe “Tapô lêna lau sêsôm biñ lasêña ñagêdô êtu asagenña. 64 Biñ alôb-alôb tau tec añôgac. Ma abe amboac ondoc.” Tec êsêac samob sêsôm kêtú tonñ gebe “Eñ ñac tobiñ tec êmac êndugenñ.”

65 Lau ñagêdô sêkasôp kêpi eñ ma sêkwa eñ lanjoanô auc, go sêmêgôm lemenñ ma têtuc eñ ma sêsôm gêdêñ eñ gebe “Oc lasêmanñ, asa kêtuc aôm.” Ma sakiñwaga sêkôc eñ su to têtap engeñ.

Petere gêsa Jesu auc

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Joañ 18:17, 25-27)

66 Ma Petere gêmoa bêbê gêmoa malacluñ ma dabuñsêganê sakiñwagao tenñ gêmêñ. 67 Eñ gêlic Petere kêsêlu ja, ma mata gê eñ e kêsôm gebe “Aôm tec gôwiñ Jesu Nasaretna amboac tonañ.” 68 Mago eñ kêpa tau gebe “Aê kajala ma ñoc kauc kêsa kêpi biñ, tañ aôm kôsôm nanñ atom.” Go eñ kêsa sacgêdô gêja ma talec kêtanj. 69 Sakiñwagao tau gêlic eñ ma kêsôm kêtiam gêdêñ lau, tañ sêkô-sêkô nanñ, gebe

“Êsêacnêḡ ḡac teḡ tōnê.” ⁷⁰ Ma eḡ kêpa tau kêtiam. Saunḡeḡ acgom, go lau, taḡ sêkô-sêkô naḡ, sêsôm gêdêḡ Petere kêtiam gebe “Biḡḡanôgoc, êsêacnêḡ ḡac teḡ aôm gebe aôm ḡac Galilaiaḡa teḡ.” ⁷¹ Mago eḡ gêôc awa sa kêpuc boa tau ma kêtôc lêma gebe “Aê kajala ḡac, taḡ amac asôm ênê biḡ naḡ atom.” ⁷² Kêsôm biḡ tonanḡ gêmoa e gacḡeḡ talec kêtaḡ kêtû dim luagêcḡa. Tec Petere taê gêjam biḡ, taḡ Jesu kêsôm gêdêḡ eḡ naḡ, gebe “Talec oc êtaḡ êtu dim luagêc atomḡeḡ ma aôm ônsa aê auc êtu dim têlêac.” Taê gêjam birl tonanḡ ma kêtaḡ ḡanô.

15

Jesu kêkô Pilata laḡônêḡ

(Mat 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Joaḡ 18:28-38)

¹ Bêbêc kanucḡeḡ lau dabuḡsêga to laumata ma biḡsutau to lau ḡanô samob sêkac sa jasêsôm biḡ kêtû tōḡ, go sêsô Jesu tōḡ ma sêkêḡ eḡ gêdêḡ Pilata gêja. ² Ma Pilata kêtû kênac eḡ gebe “Judanêḡ kiḡ aôm me masi.” Tec Jesu gêjô eḡ awa gebe “Kôsômḡac.” ³ Ma lau dabuḡsêga sêgôliḡ biḡ taêsam kêpi eḡ. ⁴ Tec Pilata kêtû kênac eḡ kêtiam gebe “Aômḡnêḡ biḡ ôjô êsêac awenḡa gêc atom me. Ôlic acgom, êsêac sêgôliḡ biḡ gwalêkiḡ kêpi aômḡoc.” ⁵ Mago Jesu gêjô biḡ teḡ kêtiam atom, tec Pilata gê taê eḡ.

Sêsôm kêtû tōḡ gebe Jesu êmac endu

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Joaḡ 18:39-19:16)

⁶ Kêtôm omsêgagēḡ Pilata kêgaboac ḡac kapoacwalôḡa teḡ su gêdêḡ êsêac kêtôm tetēḡ. ⁷ Ma ḡac teḡ, ḡaê Baraba, gēḡḡôḡ kapoacwalô gêwiḡ sêli-lausawaga, taḡ sêjac ḡac teḡ êndu gêdêḡ

tañ sêli tauñ sa nañ. ⁸ Tec lau sêpi sêja ma teten Pilata gebe êngôm êndên êsêac amboac gêgôm-gêgôm gêmoa. ⁹ Ma Pilata gêjô êsêac awen gebe “Amac abe aê jañgamboac Judanên kiñ su êndên amac me masi.” ¹⁰ Gebe en kêjalagac gebe lau dabuñsêga sêkên Jesu gêdên en kêtú têtac secña. ¹¹ Ma lau dabuñsêga sêli lau sa gebe teten Pilata êngamboac Baraba su êndên êsêac. ¹² Tec Pilata kêtú kênac êsêac kêtiam gebe “Ma en, tañ asam en gebe Judanên kiñ nañ, jañgôm en amboac ondoc.” ¹³ Ma êsêac sêmôêc kêtiam gebe “Ônac en êpi kakesotau.” ¹⁴ Ma Pilata kêsôm gêdên êsêac gebe “En gêgôm sec ondoc.” Mago êsêac sêmôêc sêoc aucgen gebe “Ônac en êpi kakesotau.” ¹⁵ Pilata gebe ênac malô lau têtac, tec kêgaboac Baraba su gêdên êsêac ma kêsôm si Jesu ma kêkên en gêja gebe sênac en êpi kakesotau.

*Sinwaga sêsu Jesu susu
(Mat 27:27-31; Joaņ 19:2-3)*

¹⁶ Sinwaga sêwê Jesu sêja gôliñ-waganê andu ma sêkalem sinwaga samucgen sa. ¹⁷ Go sêkên en kêsô ñakwê asôsamuc ten ma sêmoê okêm kêtú sunsun jasêkên en kêkuc. ¹⁸ Ma awen gêjac en to sê moalêc en gebe “Judanên kiñ, ômoa ñajamôn.” ¹⁹ Ma si en ña ôpic kêsêp môkêapac to sêkasôp kêpi en, ma sêpôn aenduc to awen gêoc en. ²⁰ Sêsu en susu su acgom, go sêkwalec ñakwê asôsamuc nañ su ma sêu tau né ñakwê gêsañ en kêtiam. Ma sêwê en sêsa sêja sebe sênac en êpi kakesotau.

*Sêjac Jesu kêpi kakesotau
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Joaņ 19:17-27)*

21 Sêsa sêja e dêdac ñac teñ kêsa anğa kôm gêmên, Alesandere agêc Rupu tamenji Simon anğa Kurene. Tec sêkac enj g ebe êôc Jesunê kakesotau. 22 Ma sêkôc Jesu sêpi gamênj Golgata sêja, tanam ôkwi gebe “Gamênj mokê-lacña.” 23 Ma sêsuj wain togênj ñamakic gêdênj enj gebe ênôm e gedec. 24 Sêjac enj kêpi kakesotau su, go sebe sênac sam ênê ñakwê, tec sêpuc kapoac gebe sêlic asa oc êkôc asagenj. 25 Oc mênjic lauj sa ma sêjac enj kêpi kakesotau gêja. 26 Ma teto ñabinj gêwinj gebe “Judanênj kin tonec.” 27 Ma sêjac kêjanğowaga luagêc sêpi kakesotau sêwinj enj, teñ genkaleñ ênê anôña ma teñ genkaleñ ênê gasêña. [28 Tec binj, tañ teto gêc nañ, gebe “Sêsam enj gêwinj lau sec” nañ, kêtuj tônj.]

29 Ma lau, tañ sêwê sêja sêmênj semoa nañ, têdainj gêsuj ma sêsôm binj alôb-alôb kêpi enj gebe “Op, aôm tau, tañ gobe onsenj lôm dabuj su ma ôkwê sa êndênj bêc têlêac nañ, 30 ônam taôm sa ma ôsêp anğa kakesotau ômôênjmañ.” 31 Lau dabuj sêga to binjsutau sêsu enj susu amboac tonañ to sêsôm gêdênj tañ gebe “Lau ñagêdô tec gêjam êsêac sa, mago gêjam tau sa jakêtôm atom. 32 Kilisi, Israelnênj kinj, êsêp anğa kakesotau êmênjmañ, go talic ec takênj êwinj enj.” Ma êsêagêc, tañ sêjac agêc sêwinj enj nañ, têtanj pêlê enj amboac tonanjenj.

Jesu gêmác êndu

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Joañ 19:28-30)

33 Gêdênj tañ oc kêkô ñaluj nañ, gêsujbôm gêjam gamênj samucgenj auc e gêdênj ocmata. 34 Ma gêdênj ocmata tonañ Jesu gêmôêc awa kapôênj gebe “Êli, Êli lama sabatani,” tanam ôkwi gebe “Aênjoc Anôtô,

aêṇoc Anôtô, amboac ondoci gôwi aê siṇ.”³⁵ Ma lau ṇagêdô, taṇ sêkô ṇagala naṇ, sêṇô tec sêsôm gebe “Kec, eṇ gêmôêc Elia.”³⁶ Ma ṇac teṇ kêlêti gêja kêsac mêckelep tōṇ kêsêp bu ṇamakic ma jagêsuṇ gêdêṇ eṇ gênôm ma kêsôm gebe “Akôgeṇ ma talic acgom, Elia oc mênêkôc eṇ su me masi.”³⁷ Go Jesu gêmôêc awa kapôeṇ ma gêmac êndu.

³⁸ Ma obo baliṇ, taṇ geṇkaleṇ lôm dabuṇ naṇ, kêkac tau gêṅgic gêja luagêc aṅga ṇaô e jakêsu ṇalabu. ³⁹ Ma kapitai, taṇ kêkô kêkanôṇ Jesunê kakesotau naṇ, kêkô e gêlic Jesu gêmac êndu amboac tonan ma kêsôm gebe “ṇac tonec Anôtônê Latu eṇ biṇṇanôgoc.”⁴⁰ Lauo ṇagêdô sêkô ec jaêcgeṇ ma sêlic sêwiṇ. Êsêacnêṇ ṇagêdô tonec Maria Magdalaṇa ma Jakobo sauṇ agêc Joses tenenṇi Maria ma Salome. ⁴¹ Gêdêṇ taṇ Jesu gêmoa Galilaia naṇ, lauo tonan têdaguc eṇ ma sêjam sakiṇ eṇ. Ma ṇagêdô taêsam, taṇ sêpi Jerusalem sêwiṇ eṇ sêja naṇ, sêkô sêwiṇ amboac tonan.

Sêsuṇ Jesu

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Joaṇ 19:38-42)

⁴² ṇakêtula ma sêmasaṇ tauṇ gebe ṇaalen oc sêlic sabat. ⁴³ Tec kasêga towae teṇ, ṇaê Josep aṅga Arimatia, gêmêṇ, taṇ gêôṇ Anôtônê gamêṇ amboac tonan naṇ. Eṇ taê kêpa sugen kêsô gêdêṇ Pilata gêja ma ketenṇi Jesunê ṇawêlêlaṇ. ⁴⁴ Pilata gêṇô gebe Jesu gêmac êndu su, tec gê go ma gêmôêc kapitai tau mênkêtu kênac eṇ gebe “ṇac tau gêmac êndu su me.”⁴⁵ Eṇ gêṇô kêtu katô aṅga kapitaînê, tec gêwi ṇawêlêlaṇ siṇ gêdêṇ Josep. ⁴⁶ Ma Josep gêjam ôli obo kwalam-kwalam teṇ ma jakêkôc eṇ su aṅga kakesotau mênkêsabaṇ eṇ kêsêp obo tonan

ma ketoc enj gêc sêô tenj, tanj sêsap kêsêp poc nanj, ma kêsabi poc jagêsanj sêawa auc. ⁴⁷Ma Maria anja Magdala agêc Joses têna Maria sêlic gamênj, tanj tetoc enj gêc nanj.

16

Jesu gêdi sa

(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Joan 20:1-10)

¹ Sabat gêbacnê acgom, go Maria anja Magdala agêc Jakobo têna Maria ma Salome sêjam ôli gêjmalu sebe nasêniñ oso enj. ² Tec woke ñabêc ñamataña gêdênj bêbêc kanucgenj jasêô lasê sêô, go oc kêpi. ³ Ma sêsôm gêdênj tauñ gebe “Asa ênsambi poc anja seawa su êndênj aêac.” ⁴ (Gebe poc tau kapôênj.) Sêôc matenjanô sa e sêlic poc tau sêsabi su. ⁵ Tec sêsô sêlêlôm sêja e sêlic ñac matac tenj to ñakwê sêpsêp balinj gêngônj kêsi anôña ma selendec. ⁶ Ma enj kêsôm gêdênj êsêac gebe “Alendec atom. Amac asôm Jesu Nasaretna, tanj sêjac enj kêpi kakesotau nanj. Enj gêdi sa su, gêmoa tonec atom. Alic, mala tanj tetoc enj gêc nanj tonec. ⁷ Ana ma asôm ñawae êndênj ênê ñacsenjomi to Petere geñe Enj oc êmuñ amac êna Galilaia, oc alic enj anja ônê êtôm binj, tanj kêsôm gêdênj amac nanj.” ⁸ Tec lauo tau sêsa anja sêô sêc sêja gebe têtênêp e katunj gêjaña. Ma sêsôm binj tenj gêdênj lasi tenj atom gebe têtêc tauñ.

Jesu yeoc tau lasê gêdênj Maria Magdalaña

(Mat 28:9-10; Joan 20:11-18)

⁹ Jesu gêdi sa gêdênj woke ñabêc ñamataña gêdênj bêbêc kanucgenj su acgom, go geoc tau lasê gêdênj Maria anja Magdala, tanj kêtiñ ñalau sec 7 anja ênê sêsa sêja nanj, kêtu ñamata. ¹⁰ Awê tau gêja ma kêsôm

ņawae gêdêņ nê lau, taņ sêmoa sêwiņ eņ naņ. Êsêac sêmoa tonêņ ñalêlôm ñawapacgeņ ma têttaņ. ¹¹ Êsêac sêņô gebe Jesu gêmoa mata jali ma awê tau gêlic eņ, mago sêkêņ gêwiņ atom.

*Jesu geoc tau lasê gêdêņ ñacseņomi luagêc
(Luk 24:13-35)*

¹² Tonaņ su acgom, go Jesu geoc tau lasê gêjam ñac teņ laņô gêdêņ êsêagêc ñac luagêc, taņ sêsêlêņ sêmoa gamêņ ñasawa teņ. ¹³ Ñaclagêc tonaņ sêja sêsôm ñawae gêdêņ lau ñagêdô, mago sêkêņ gêwin êsêagêc atom amboac tonaņgeņ.

*Jesu geoc tau lasê gêdêņ nê aposolo
(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Joaņ 20:19-23)*

¹⁴ Kêtu ñamu eņ geoc tau lasê gêdêņ lau 11 gêdêņ taņ seņ gêņ sêņgôņ tebo, ma kêsôm êsêac kêtu sêkêņ gêwiņ atom to kêtu nêņ ñalêlôm ñadaniņa, gebe êsêac sêkêņ gêwiņ lau, taņ sêlic eņ gêdi sa ñaņô naņ, nêņ biņ atom.

¹⁵ Ma kêsôm gêdêņ êsêac gebe “Atôm nom ñagamêņ samob ana ma anam mêtê ñawae ñajam êndêņ ñamalac pebeņ. ¹⁶ Lau taņ sêkêņ gêwiņ ma sêliņ saņgu naņ, Anôtô oc ênam êsêac kêsi. Ma êsêac, taņ sêkêņ gêwiņ atom naņ, oc sênaņa. ¹⁷ Gêņtalô tonec oc êwiņ lau-sêkêņ-gêwiņwaga gebe têtin ñalau sec su sênam aê laņôc to sêsôm biņ ña aweņ wakuc, ¹⁸ lemeņ sêkôc moac sa ma embe sênôm gêņ ñamalac teņ, oc êmalic êsêac atom, sêu lemeņ ênsac lau gêmac ma oc ñajam êsa.”

*Jesu kêpi undambê gêja
(Luk 24:50-53; Apos 1:4-11)*

¹⁹ Apômtau Jesu kêsôm biŋ gêdêŋ êsêac su acgom, go Anôtô kêsun eŋ sa kêpi undambê jagêŋgônê ênê anôŋa. ²⁰ Ma ŋacsenomi taun têtôm gamêŋgen ma Apômtau gêjam kôm gêwiŋ êsêac to kêpuc nê biŋ tôŋ ŋa gêŋtalô, taŋ gêgôm naŋ.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb